

TIETOSUOJAVALTUUTETUN
TOIMISTO

TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTON TOIMINTAKERTOMUS 2025

K 17/2026 vp

TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTON TOIMINTAKERTOMUS 2025

Sisällys

Tietosuojavaltuutetun toimisto turvaa ihmisten oikeuksia ja vapauksia henkilötietojen käsittelyssä	4
Tietosuojavaltuutettu Anu Talus: Murrokset vievät toimintaympäristöä uuteen suuntaan	6
Apulaistietosuojavaltuutettu Heljä-Tuulia Pihamaa: Tietosuojavuotta leimasi tekoäly ja turvallinen tietojen käsittely	8
Apulaistietosuojavaltuutettu Annina Hautala: Kokonaisturvallisuus edellyttää vahvaa tietosuojaa.....	10
Tietosuojavaltuutetun toimiston vuosi 2025 lukuina.....	12
Vuoden 2025 tapahtumia	14
Tietosuojatyön painopisteitä.....	16
Katsaus tilastoihin ja toimintakenttään	16
Tietoturvaloukkaukset	20
Eurooppalainen yhteistyö	23
Kansainväliset tiedonsiirrot.....	26
Valvontaa, ohjausta ja yhteistyötä	27
Seuraamuskollegio: Seuraamusmaksuja tietosuojalainsäädännön rikkomuksista	27
Päätöksiä, lausuntoja ja sidosryhmätyötä eri toimialoilla.....	29
Sosiaali- ja terveydenhuolto	29
Finanssiala.....	31
Yksityisen sektorin toimialoja.....	33
Oikeus- ja turvallisuushallinto sekä muu julkishallinto	34
Varhaiskasvatus- ja opetusala	36
Tarkastustoiminta.....	38
Neuvonta ja viestintä	40
Organisaatio, henkilöstö ja talous.....	42
Liitteet	
Vireille tulleet ja käsitellyt asiat vuosina 2023–2025	45
Tietosuojavaltuutetun toimiston lausunnot 2025	46
Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslauselma	53
Euroopan tietosuojaneuvoston ohjeet, suositukset ja lausunnot 2025	54

Tietosuojavaltuutetun toimisto turvaa ihmisten oikeuksia ja vapauksia henkilötietojen käsittelyssä

Tietosuojavaltuutetun toimisto on itsenäinen ja riippumaton viranomainen, joka valvoo tietosuojalainsäädännön ja muiden henkilötietojen käsittelyä koskevien säädösten noudattamista.

Tietosuojavaltuutetun toimisto edistää tietoisuutta henkilötietojen käsittelyyn liittyvistä oikeuksista, velvollisuuksista ja mahdollisuuksista. Tietosuojavaltuutetun toimiston tehtäviin kuuluvat muun muassa selvitysten ja tarkastusten tekeminen, lausuntojen antaminen lainsäädännöllisistä ja hallinnollisista uudistuksista sekä seuraamusten määrääminen tietosuoja-asetuksen rikkomisesta.

Tietosuojavaltuutettu tekee yhteistyötä muiden EU:n jäsenvaltioiden tietosuojaviranomaisten kanssa ja edustaa Suomea Euroopan tietosuojaneuvostossa.

Tietosuojavaltuutettuna vuonna 2025 toimi Anu Talus. Oikeusministeriö nimitti kesäkuussa 2025 Taluksen tietosuojavaltuutetun virkaan seuraavaksi toimikaudeksi 1. marraskuuta 2025 alkaen. Apulaistietosuojavaltuutettuina toimivat Heljä-Tuulia Pihamaa ja Annina Hautala.

Tietosuojavaltuutettu ja apulaistietosuojavaltuutetut ovat tehtävässään itsenäisiä ja riippumattomia. Valtioneuvosto nimittää heidät viiden vuoden toimikaudeksi. Tietosuojavaltuutetun vastuualueeseen kuuluvat valvontaviranomaisen yleiset linjaukset, eurooppalainen rajat ylittävä yhteistyö sekä Euroopan tietosuojaneuvosto. Apulaistietosuojavaltuutetut vastaavat yksityisen ja julkisen sektorin valvonnasta sektorijakonsa mukaisesti.

Tietosuojavaltuutetun toimiston yhteiskunnallisia tavoitteita

- Edistämme ihmisten, yritysten ja yhteisöjen toimintamahdollisuuksia digitalisoituvassa yhteiskunnassa.
- Turvaamme jokaisen oikeutta henkilötietojen suojaan ja kansalaisten luottamusta henkilötietojen käsittelyn avoimuuteen.
- Turvaamme tietosuojan ja siihen kohdistuvien vaikutusten huomioimista hallinnon uudistus- ja digitalisaatiohankkeissa sekä lainvalmistelussa.
- Vaikutamme päätöksentekoon eurooppalaisessa yhteistyössä.
- Edistämme EU:n sisämarkkinoiden kehittymistä yhtenäisen lainsäädäntökehikon puitteissa.

Visio

Tietosuojavaltuutetun toimisto on ajassa aktiivinen vastuullisen digitaalisen ympäristön edistäjä

Arvomme

Yhteisöllisyys, luovuus, oikeudenmukaisuus ja riippumattomuus

Tietosuojavaltuutettu Anu Talus: Murrokset vievät toimintaympäristöä uuteen suuntaan

Tietosuojaympäristöä muovaavat tällä hetkellä geopolitiittinen tilanne, uudistuva lainsäädäntö ja EU:n kilpailukykyä koskeva keskustelu. Myös tietosuojaviranomaisen tehtäväkenttä laajenee.

Tietosuojavaltuutetulle myönnettiin vuonna 2025 lisäresursseja lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi. Vuoden aikana viimeisteltiin suunnitelma uudesta organisaatiorakenteesta ja laadittiin nelivaiheinen rekrytointisuunnitelma. Toimiston yksityisen ja julkisen sektorin ohjaus- ja valvontayksiköihin päätettiin perustaa yhteensä viisi toimialoihin perustuvaa vastuualueryhmää. Esikuntayksikköön perustettiin EU- ja kansainvälisten asioiden ryhmä sekä IT-asioihin keskittyvä ryhmä. Uusia ryhmiä johtavat ryhmäpäälliköt. Samalla aloitettiin rakenteiden luominen uusia valvontatehtäviä varten, joita tietosuojavaltuutetun toimistolle tulee erityisesti EU:n tekoälyasetuksesta.

Tietosuojakeskustelussa maailmanpolitiikan tapahtumat ovat nostaneet digisuvereniteetin uudella tavalla pintaan. Kysymys on siitä, kuka viime kädessä hallitsee tietoa digitaalisessa ympäristössä ja kenellä on pääsy dataan. Nämä ovat merkittäviä kysymyksiä myös tietosuojasääntelyssä ja kansainvälisissä tiedonsiirroissa.

Vuoden aikana henkilötietojen siirrot erityisesti Kiinaan nousivat puheenaiheeksi. Tietosuojavaltuutettu aloitti tutkinnan yliopiston tiedonsiirroista kiinalaiselle yritykselle. Irlannin tietosuojaviranomainen puolestaan määräsi TikTokille 530 miljoonan euron seuraamusmaksun henkilötietojen siirtämisestä Kiinaan lainvastaisesti. Päätös tehtiin eurooppalaisten tietosuojaviranomaisten yhteistyömenettelyssä, johon tietosuojavaltuutettu osallistui. Tässä menettelyssä valmistellaan yhteinen ratkaisu, joka sitoo kaikkia valvontaviranomaisia.

Vuosittain osallistumme noin 500 rajat ylittävän asian käsittelyyn. Uusi EU-asetus, joka yhdenmukaistaa ja nopeuttaa tietosuojaviranomaisten toimintaa useaan jäsenvaltioon kytkeytyvissä asioissa, tulee vaikuttamaan kanteluiden käsittelyyn huhtikuusta 2027 eteenpäin.

Digisuvereniteetin lisäksi EU:n kilpailukyky on noussut julkisen keskustelun keskiöön. Vuonna 2024 julkaistu Draghi-raportti nimesi yhdeksi kilpailukykyä heikentäväksi tekijäksi vaikean, monikerroksisen digisääntelyn. Euroopan komissio on ehdottanut useita uudistuksia, joiden tavoitteena on sääntelyn yksinkertaistaminen. Yleistä tietosuojasetusta koskevat muutosehdotukset

näyttäisivät pääosin vastaavan eurooppalaisten tietosuojaviranomaisten tulkintakäytäntöä. Niin sanotussa digiomnibus-esityksessä ehdotettu henkilötiedon määritelmä on kuitenkin herättänyt huolta, sillä se poikkeaisi EU-tuomioistuimen ratkaisukäytännöstä ja loisi epävarmuutta henkilötiedon käsitteen tulkinnasta.

Eurooppalaisten tietosuojaviranomaisten päälliköt kokoontuivat Euroopan tietosuojaneuvoston korkean tason kokoukseen Helsinkiin heinäkuussa 2025. Tapaamisessa annettiin Helsingin julkilausuma, jossa sitouduimme antamaan konkreettista tukea organisaatioille ja varmistamaan mahdollisimman yhtenäisen soveltamiskäytännön EU:n alueella. Pää tavoitteena on ”GDPR made easy”, tehdä lainsäädännön noudattamisesta helpompaa. Samalla sovittiin yhteistyön tiivistämisestä muiden alojen viranomaisten ja sidosryhmien kanssa.

Vahva suuntaus lainsäädäntöhankkeissa niin kansallisesti kuin Euroopassa on ollut viranomaisten toimivaltuuksien laajentaminen, ja viranomaisten tiedonsaantioikeuksiin ehdotetut muutokset olivatkin useamman lausuntopyynnön kohteena vuoden aikana. Lakiuudistuksilla tavoitellaan tärkeitä päämääriä, kuten harmaan talouden ja rikosten torjuntaa. Muutosten on kuitenkin oltava oikeasuhtaisia ja välttämättömiä, ja viranomaisten toimivaltuudet on rajattava tarkasti. Yksi lakiuudistuksista laajentaisi verottajan oikeutta saada tietoja suomalaisten tilitapahtumista. Eduskunnan perustuslakivaliokunta edellytti lausunnossaan muutoksia ehdotukseen.

Eduskunnan käsittelyssä oli myös valtioneuvoston kanta EU:n CSAM-asetuksesta, jolla torjutaan lapsiin kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa verkossa. Suomi ja useat muut jäsenmaat asettuivat vastustamaan pakollista suojatun yhteyden murtamista viestisovelluksissa. Merkittäviä lainval-

Tietosuojakeskustelussa maailmanpolitiikan tapahtumat ovat nostaneet digisuvereniteetin uudella tavalla pintaan.

misteluhankeita olivat myös ehdotukset tietosuojalainsäädännön ja seuraamusjärjestelmän muutoksista.

Toimintaympäristön monimutkaistuessa tarvitaan yhä enemmän yhteistyötä viranomaisten välillä niin kansallisesti kuin Euroopan tasolla. Teknologian ja sääntelykentän nopea kehitys tulee entisestään kasvattamaan tarvetta ihmisten perusoikeuksien turvaamiselle.

Anu Talus
Tietosuojavaltuutettu

**Apulaistietosuojavaltuutettu
Heljä-Tuulia Pihamaa:**

Tietosuojavuotta leimasi tekoäly ja turvallinen tietojen käsittely

Vuotta 2025 leimasi tekoälyn nopea yleistyminen erityisesti yksityisellä sektorilla. Yritykset ottivat kiihtyvällä tahdilla käyttöön erilaisia tekoälytyökaluja, ja tekoälykysymykset nousivat yhdeksi keskeisimmistä teemoista. EU:n tekoälyasetusta koskevat kansalliset lait tulivat voimaan 1.1.2026, ja tietosuojavaltuutetun toimistossa käynnistimme valmistautumisen viranomaisen uusiin tehtäviin. Osana valmistautumista julkaisimme keväällä ohjausta siitä, miten tietosuoja tulee huomioida tekoälyjärjestelmissä. Työ jatkuu aktiivisesti vuoden 2026 aikana.

Kestävän ja eettisen tekoälyn kehittäminen edellyttää tiivistä yhteistyötä niin kansallisesti kuin kansainvälisesti. Tekoäly oli pääteema myös vuositteisessa tietosuojaviranomaisten maailmankokouksessa, jossa korostettiin tietosuojasääntelyn ja erityisesti tietosuojaperiaatteiden merkitystä tekoälyn kehityksessä sekä viranomaisten yhteistyön tarvetta. Suomessa yhteistyötä alettiin rakentaa 15 tekoälyä valvovan kansallisen viranomaisen kesken Traficomien koordinoimana.

Tekoälyn käyttöönotto näkyi myös tietoturvaloukkusilmoituksissa. Useissa tapauksissa henkilötietojen käsittelyyn liittyviä riskejä ei ollut arvioitu riittävästi ennen uusien työkalujen käyttöönottoa. Tämä korostaa rekisterinpitäjien velvollisuutta huomioida tietosuoja jo suunnitteluvaiheessa.

Tietoturvaloukkusilmoitukset olivat edelleen toimiston suurin asiaryhmä. Toimintavuoden aikana jatkettiin kehittämisprojektia, jonka tavoitteena on automatisoinnin hyödyntäminen ilmoitusten käsittelyssä. Tavoitteena on ottaa automaatiota käyttöön toiminnassa vuoden 2026 aikana.

Vuonna 2025 tietosuojavaltuutetun toimiston seuraamuskollegio määräsi kolme hallinnollista seuraamusmaksua. Päätöksiä yhdisti henkilötietojen turvallisen käsittelyn teema toimialoilla, joilla henkilötietojen käsittely kuuluu organisaation ydintoimintaan ja tiedot ovat arkaluonteisia. Päätöksissä korostui muutosprosessien huolellinen hallinta ja tietojärjestelmien ennakkotestaus. Monet tietosuojariskit liittyvätkin edelleen toiminta-

tapojen puutteisiin, eivät pelkästään teknisiin ongelmiin. Suunnitelmallisuuden, huolellisuuden ja ennakoivan arvioinnin merkitystä henkilötietojen käsittelyssä ei voida korostaa liikaa.

Saimme myös useita merkittäviä korkeimman hallinto-oikeuden ennakkopäätöksiä erityisesti vakuutusosalalla. Korkein hallinto-oikeus linjasi päätöksissään vakuutetun käsitteen tulkinnasta sekä tietopyyntöjen edellytyksistä, joita vakuutusyhtiöt tekevät terveydenhuollolle korvausasioiden ratkaisemiseksi. Ennakkopäätöksissä kumottiin tietosuojavaltuutetun kannat. Samalla niissä korostettiin, että vakuutusyhtiöiden tietopyyntöjen tulee olla perusteltuja, yksilöityjä ja välttämättömiä. Olemme eri yhteyksissä korostaneet, että käsittelyn on myös oltava asiakkaalle ennakoitavaa ja läpinäkyvää.

Kesäkuussa korkein hallinto-oikeus antoi merkittävän ennakkopäätöksen käyttäjälokitietojen saantioikeudesta niin sanotussa Pankki S -asiassa. Asiakkaalla oli oikeus saada tietää henkilötietojensa käsittelyn tarkoitukset ja ajankohdat, mutta ei tietoja käsitelleiden työntekijöiden henkilöllisyyttä. Lokitietojen saantioikeus näkyi myös toimistolle saapuneissa neuvontakysymyksissä.

EU-tasolla keskustelua herättivät digipalvelusäädöksen (DSA) valvonta, verkkopalvelujen ikäraja-valvonta sekä lasten suojaaminen verkkoalustoilla. Digipalveluasetuksen tiivis valvontayhteistyö jatkui Traficomien johdolla, ja valvonta-asioissa nähtiin myös kasvua. Loppuvuodesta Euroopan komissiolta saatiin ensimmäiset digijättejä koskevat päätökset, kun ensimmäinen seuraamusmaksu DSA:n avoimuusvelvoitteiden rikkomisesta määrättiin sosiaalisen median palvelu X:lle.

Rekisteröityjen oikeuksiin liittyvät kysymykset näkyivät edellisten vuosien tavoin vahvasti neuvonnassa ja valvonnassa. Henkilötietojen poisto-oikeus

**Kestävän ja eettisen
tekoälyn kehittäminen
edellyttää tiivistä
yhteistyötä niin
kansallisesti kuin
kansainvälisesti.**

oli tarkastelun alla, kun EU- ja ETA-maiden tietosuojaviranomaiset selvittivät organisaatioiden käytäntöjä ja haasteita oikeuden toteuttamisessa. Vahvat tietosuojaoikeudet on entistään tärkeämpi turvata nyt, kun tiedonkeruu digitaalisessa ympäristössä muuttuu ja lisääntyy jatkuvasti uusien teknologioiden myötä.

Heljä-Tuulia Pihamaa
Apulaistietosuojavaltuutettu

**Apulaistietosuojavaltuutettu
Annina Hautala:**

Kokonaisturvallisuus edellyttää vahvaa tietosuojaa

Dramaattisesti ilmaistuna voisi sanoa, että nykyinen kiehua maailma on näkynyt tietosuojavaltuutetunkin toiminnassa. Tietosuojan toteutumiseen liittyen on noussut esiin uusia uhkakuvia. Toisaalta voisi sanoa, että toimintaympäristön muutokset ovat olleet ennakoidun kaltaisia. Maailma on jatkanut monimutkaistumistaan, henkilötietojen käsittely on edelleen lisääntynyt ja teknologia, erityisesti tekoäly, on jatkanut kehittymistään ja arkipäiväistymistään.

Tietosuojalla on keskeinen merkitys demokratian, yhteiskuntarauhan ja turvallisuuden rakentamisessa. Tietosuoja onkin merkittävä osa kokonaisturvallisuutta. Se, miten yhteiskunnassa suhtaudutaan yksityisyyden suojaan ja tietosuojaoikeuksiin vaikuttaa suoraan siihen, miten yhteiskunta pysyy demokraattisena ja turvallisena. Tässä julkisen sektorin toimijoilla on keskeinen rooli. Keskeinen osa tietosuojavaltuutetun toimiston työtä onkin valtion, kuntien ja hyvinvointialueiden henkilötietojen käsittelyn ohjaus ja valvonta. Vuoden aikana otettiin kantaa esimerkiksi siihen, voidaan-ko opetussektorilla käsitellä lasten biometrisiä tietoja tietyssä tarkoituksessa ja käynnistettiin selvitys geenitietojen siirrosta kiinalaiselle yritykselle.

Muutoksen keskellä on tärkeää, että organisaatiot ja yksilöt tietävät, mitä henkilötietoja teknologialla kulloinkin käsitellään, mitä tiedoilla tehdään ja ettei tietojen hallintaa ja päätösvaltaa anneta tarcoituksettomasti muualle, kuten suurille teknologiyriksille. Ei tule unohtaa, että tietosuojalainsäädännöstä tulevat raamit koskevat henkilötietojen käsittelyä hyödynnettävästä teknologiasta riippumatta.

Aiempien vuosien tapaan asioita tuli vireille eniten sosiaali- ja terveydenhuoltosektorilta. Noin neljäsosa vireille tulleista asioista koski tätä toimialaa. Suuri osa julkishallintoa koskevista asioista liittyi henkilötietojen tietoturvaloukkauksiin ja yksilöiden tietosuojaoikeuksien käyttöön. Yleinen neuvo rekisteröidyille on, että halutessasi käyttäät tietosuojaoikeuksia, ole ensin yhteydessä henkilötietojasi käsittelevään organisaatioon.

Tyypilliseen tapaan moni henkilötietoihin kohdistunut tietoturvaloukkaus johtui inhimillisestä virheestä. On myös nähtävissä, että useammassa tapauksessa tietoturvaloukkauksen taustalla ovat olleet vanhat ja päivittämättömät laitteet sekä järjestelmät ja muut puutteet tietoturvallisuudessa.

Haluan korostaa, että vahinkojen minimoinnin kannalta on syytä kiinnittää huomiota hyvään tiedonhallintaan ja tarpeettomien tietojen poistamiseen sekä tietojen käsittelyn valvontaan.

Tärkeä osa työtämme on lainsäädäntövalmistelun tukeminen. Vuoden aikana kiinnitimme lainsäätäjän huomiota useamman kerran viranomaisten tiedonsaanti- ja -käsittelyoikeuksien laajentumisen vaikutuksiin, tietosuojavaikutusten arvioinnin puutteisiin, vastuiden selkeyteen sekä perusoikeuksien toteutumiseen liittyvään tasapainoon. Vuoden aikana lausuttiin esimerkiksi Verohallinnon tiedonsaantioikeuksia koskevasta hallituksen esityksestä ja ehdotuksesta, jonka tavoitteena on laajentaa mahdollisuutta hyödyntää muun muassa poliisin passirekisteriin talletettuja biometrisiä tietoja rikostukinnassa. Lisäksi vuoden aikana annettiin useampia lausuntoja koskien varhaiskasvatus- ja opetuskeskistä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaa.

Vuoden aikana toimistostamme annettiin yli sata lausuntoa rikosoikeudellisen syyteharkinnan tueksi. Huomionarvoista on, että merkittävä osa näistä lausunnoista koski urkintaepäilyjä. Käsittelyssä on ollut myös poikkeuksellisen laajoja urkintakokonaisuuksia.

Ennakollinen ohjaus on tietosuojaviranomaisen keskeinen tehtävä. Kun kirjalliset ohjaus- ja neuvontapyyntö sekä puhelinneuvontapuhelut laskeetaan yhteen, päästään lähes 4 000 hoidettuun ohjaus- ja neuvontapyyntöön vuoden aikana. Arjen työssä tasapainoimme sen kanssa, miten yksityiskohtaista neuvontaa voidaan valvontaviranomaisen roolissa etukäteen antaa. Vuoden aikana suoritettiin myös useampia rekisterinpitäjiin kohdistuvia tarkastuksia, joissa on mahdollista tukea organisaatioita tietosuojatyössään.

Se, miten yksityisyyden suojaan ja tietosuojaoikeuksiin suhtaudutaan, vaikuttaa suoraan siihen, miten yhteiskunta pysyy demokraattisena ja turvallisena.

Sidosryhmäyhteistyötä tehtiin vuoden aikana monin eri tavoin. Osallistuimme esimerkiksi Kuntaliiton vetämään Kuntien tietosuojan perusohjeet -hankkeeseen sekä kyber- ja digitaalista turvallisuutta kehittävään VAHTI-toimintaan.

Ympäriällä tapahtuvista muutoksista ja kiireestä huolimatta on ollut ilo seurata, kuinka toimistomme henkilöstö on tänäkin vuonna tehnyt työtä sinnikkäästi ja korkealla ammattitaidolla tietosuojan eteen. Osaavan henkilöstön lisäksi valvontaviranomaisen riippumattomuus, toimivat prosessit ja riittävät resurssit ovat keskeisiä edellytyksiä työssä onnistumiselle.

Annina Hautala
Apulaistietosuojavaltuutettu

Tietosuojavaltuutetun toimiston vuosi 2025 lukuina

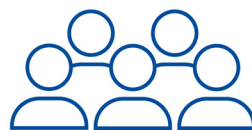
15 408

Vireille tulleet
asiat

15 033

Käsitellyt
asiat

64

Työntekijöiden määrä
vuoden lopussa

Tietosuojavaltuutetun toimisto antoi vuonna 2025

3

hallinnollista seuraamusmaksua
tietosuojarikkomuksista

30

huomautusta tietosuoja-asetuksen
vastaisista käsittelytoimista

8

määräystä saattaa henkilötietojen käsittely
tietosuoja-asetuksen mukaiseksi

8

määräystä rekisteröidyn
oikeuksien toteuttamisesta

4

määräystä ilmoittaa henkilötietojen
tietoturvaloukkauksesta rekisteröidyille

3,765

Seuraamusmaksut
yhteensä
(miljoonaa euroa)

7 355

Saapuneet
tietoturvaloukkaus-
ilmoitukset

10

Aloitettut
ja toteutetut
tarkastukset

2 579

Puhelin-
neuvonnassa
vastatut
puhelut

39

Lausunnot
lainsäädäntö-
hankkeista

100

Lausunnot syyttäjälle
ja esitutkinta-
viranomaiselle

22

Johtavana
valvonta-
viranomaisena
rajat ylittävissä
asioissa

484

Osallistuvana
valvonta-
viranomaisena
rajat ylittävissä
asioissa

Vuoden 2025 tapahtumia

TAMMIKUU

- Valion tietoverkkoon kohdistunutta tietoturvaloukkausta alettiin selvittää
- Euroopan tietosuojaneuvosto julkaisi ohjeen henkilötietojen pseudonymisoinnista
- Raportti tarkastus-oikeutta koskevasta yhteiseurooppalaisesta selvityksestä valmistui
- Tietosuojapäivä-tapahtuma järjestettiin kuudetta kertaa Helsingissä

HELMIKUU

- Korkein hallinto-oikeus saattoi voimaan tietosuojavaltuutetun verkoneita koskevan päätöksen
- EU:n tekoälyasetuksen kiellot astuivat voimaan
- Euroopan tietosuoja-neuvosto perusti tekoälyn valvontaa käsittelevän työryhmän
- Tietosuojavaltuutettu antoi lausunnon poliisin tiedonsaantioikeuksia laajentavasta lakimuutoksesta

MAALISKUU

- Yhteiseurooppalainen henkilötietojen poistooikeutta koskeva selvitys käynnistyi
- Tietosuojavaltuutettu otti kantaa luottokelpoisuuden arviointiin riittävien tietojen perusteella
- Alue- ja kuntavaalikampanjointia tekeviä muistutettiin tietosuojan huomioimisesta
- Selvitys Helsingin yliopiston tiedonsiirroista kiinalaiselle geeni-teknologiayritykselle aloitettiin
- EHDS-asetus astui voimaan

HUHTIKUU

- Suomen ensimmäiset BCR-säännöt vahvistettiin

TOUKOKUU

- Yliopiston Apteekille määrättiin seuraamusmaksu verkkoapteekin seurantateknologioiden tietosuojapuutteista
- Pohjoismainen kokous järjestettiin Färsaarilla
- EU-maiden tietosuojaviranomaiset määräisivät TikTokille seuraamusmaksun lainvastaisesta henkilötietojen siirrosta Kiinaan

KESÄKUU

- Apulais-tietosuojavaltuutettu linjasi informoinnista puhelinmyynnissä
- Korkein hallinto-oikeus antoi lokitietojen tarkastusoikeutta koskevan ennakkopäätöksen

HEINÄKUU

- EU-maiden tietosuojaviranomaisten korkean tason tapaaminen järjestettiin Helsingissä
- Tietosuojaviranomaiset aloittivat uuden TikTokia koskevan tutkinnan

ELOKUU

- Tietosuojavaluutettu lausui ehdotuksesta verotusmenettelystä annetun lain muuttamiseksi

SYYSKUU

- S-Pankille määrättiin seuraamusmaksu tietoturva-haavoittuvuudesta mobiilipalvelussa
- EU:n data-asetuksen soveltaminen alkoi
- Euroopan unionin tuomioistuim täsmensi päätöksessään pseudonimi-soitujen tietojen käsittelyä
- EU:n ja USA:n tiedonsiirtokehys pidettiin voimassa EU:n yleisen tuomioistuimen ratkaisulla
- Euroopan tietosuojaneuvosto antoi ohjeen GDPR:n ja DSA:n välisestä suhteesta
- Tietosuojan maailmankokouksen pääaiheena oli tekoäly

LOKAKUU

- Aktialle määrättiin seuraamusmaksu tietoturvaluutteista vahvan sähköisen tunnistamisen palvelussa
- Tietosuojavaluutetun toimiston selvitys valtionhallinnon pilvipalvelujen käytöstä valmistui
- Verkkolomake tietoturvaluukkausten ilmoittamiseksi uudistettiin
- Tietosuojavaluutettu lausui tietosuoja-lainsäädännön kokonaisuudistukseen liittyvistä muutoksista
- Poliittisen mainonnan avoimuutta ja kohdentamista koskevaa EU-asetusta alettiin soveltaa
- Euroopan tietosuojaneuvosto antoi ohjeen GDPR:n ja DMA:n välisestä suhteesta

MARRASKUU

- Komissio julkaisi ns. digiomnibus-ehdotuksen
- Anu Talus aloitti toisen viisivuotiskautensa tietosuojavaluutettuna
- Tietosuojavaluutettu lausui lakiehdotuksesta hallinnollisten seuraamusmaksujen määrittämiseksi julkissektorilla
- EU:n tietosuoja-asetusta täydentävä asetus rajat ylittävien asioiden käsittelyssä hyväksyttiin

JOULUKUU

- Kansallinen laki tekoälyasetuksen valvonnasta hyväksyttiin
- Korkein hallinto-oikeus antoi vakuutuksenhakijan terveystietojen käsittelyä koskevan ennakkopäätöksen
- Euroopan tietosuojaneuvosto julkaisi suosituksia asiakastilin vaatimisesta verkkokaupoissa

Tietosuojatyön painopisteitä

Katsaus tilastoihin ja toimintakenttään

Asiamäärä kasvoi merkittävästi

Tietosuojavaltuutetun toimistossa vireille tulleiden ja käsiteltyjen asioiden määrä kasvoi huomattavasti edelliseen vuoteen nähden. Vuonna 2025 vireille tuli ennätysmäärä, yhteensä 15 408 asiaa. Kasvua edelliseen vuoteen nähden oli 2 100 asiaa. Asioita käsiteltiin yhteensä 15 033, eli yli 1 700 edellistä vuotta enemmän.

Huomattavan osan asiamäärän kasvusta selitti tietosuojavastaavia koskevien ilmoitusten poikkeuksellisen suuri määrä. Yksi tietosuojavaltuutetun toimiston lakisääteisistä tehtävistä on ylläpitää luetteloa organisaatioiden tietosuojavastaavista. Luettelo päivitettiin vuoden 2025 aikana, minkä vuoksi ilmoituksia vastaanotettiin useita satoja tavanomaista vuotta enemmän, yhteensä yli 900.

Ilmoitukset henkilötietoja koskevista tietoturvaloukkauksista ovat lukumäärältään suurin asiaryhmä tietosuojavaltuutetun toimistossa, ja määrä kasvaa vuosittain. Tietoturvaloukkauksia ilmoitettiin vuoden aikana yhteensä 7 355, ja määrä kasvoi edellisvuodesta 200 ilmoituksella. Ilmoitusten suhteellinen osuus vireille tulleista asioista kuitenkin kääntyi laskuun.

Muita merkittäviä asiaryhmiä ovat erityisesti valvontaan, ohjaukseen ja neuvontaan, EU-yhteistyöhön sekä yksityishenkilöiden kanteluihin ja pyyntöihin liittyvät tehtävät.

Tietosuojavaltuutetun toimistolla on vuoden 2024 alusta lähtien ollut velvollisuus ratkaista kanteluasia tai ilmoittaa henkilölle arvio ratkaisujankohdasta kolmen kuukauden sisällä asian vireilletulosta. Henkilö voi valittaa hallinto-oikeuteen tietosuojaviranomaisen passiivisuudesta, jos se ei noudata tätä määräaikaa. Suurin osa asioista päätetään ennen määräajan umpeutumista. Yhteensä asioita, joihin sovelletaan tätä valitusmahdollisuutta, tuli vuoden aikana vireille noin 4 260. Yksityishenkilöiden kanteluja vastaanotettiin yli 860 ja tietosuojaoikeuksia koskevia pyyntöjä noin 1 120. Määrät kasvoivat edellisvuodesta usealla sadalla.

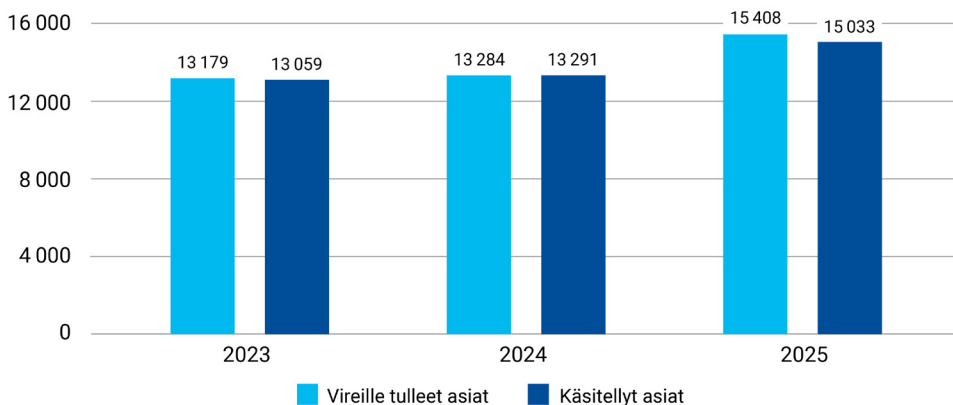
Vuoden 2025 lopussa vuosina 2018–2023 vireille tulleita, yli kaksi vuotta vanhoja asioita oli ratkaisematta noin 1 450. Vuoden 2024 lopussa yli kaksi vuotta vanhoja asioita oli vireillä 1 200. Merkittävän osuuden vanhoista asioista

muodostavat rajat ylittävissä yhteistyössä käsiteltävät asiat, joissa menettelyä johtaa toisen ETA-maan valvontaviranomainen.

Ilmoittajansuojelulain mukaan tietosuojavaltuutetun toimisto on toimivaltainen valvontaviranomainen yksityisyyden ja henkilötietojen suojan

sekä verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuutta koskevissa ilmoituksissa. Sen on vuosittain raportoitava oikeuskanslerinvirastolle ilmoittajansuojelulain mukaisista ilmoituksista. Vuoden aikana tietosuojavaltuutetun toimisto vastaanotti kahdeksan uutta ilmoitusta. Ilmoitusten käsittely ja arvioiminen jatkuu vuonna 2026.

Vireille tulleet ja käsitellyt asiat 2023–2025

Murroksia toimintakentässä ja sääntely-ympäristössä

Digitaalisen ympäristön ja globaalin datatalouden murros muovaavat tietosuojavaltuutetun toimiston toimintakenttää. Digi- ja datasääntelystä tulevat uudet tehtävät laajentavat tietosuojaviranomaisen valvontavastuita, ja tehtävien määrän odotetaan lisääntyvän edelleen. Myös kansallinen lainsäädäntö uudistuu.

Valmistelu tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistukseen liittyvistä muutoksista oikeusministeriön hallinnonalan lainsäädäntöön käynnistyi keväällä 2025. Uudistuksessa ehdotetaan muutoksia tietosuojalakiin ja kymmeneen muuhun lakiin. Tietosuojavaltuutettu lausui lokakuussa hallituksen esitysluonnoksesta. Lakimuutokset koskevat muun muassa tiedon liikkuvuutta viranomaisten välillä, arkaluonteisten henkilötietojen käsittelyä sekä sähköisiä tietojen luovutustapoja. Lisäksi ehdotetaan sertifiointielimen akkreditointitehtävän siirtämisestä tietosuojavaltuutetulta kansalliselle akkreditointielimelle (FINAS). Lakien on tarkoitus tulla voimaan syyskuussa 2026.

EU:n tekoälyasetusta (AI Act) valvovien kansallisten viranomaisten toimivaltuuksista sekä tekoälylainsäädännön rikkomuksista sääntelevät lait hyväksyttiin joulukuussa 2025 ja ne tulivat voimaan 1.1.2026. Tekoälyasetuksen valvonta on hajautettu Suomessa 15 eri viranomais-taholle. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom toimii kansallisena yhteyspisteenä. Vuoden aikana valmistauduttiin tekoälyasetuksen soveltamisen käynnistymiseen tiiviissä viranomaisyhteistyössä. Yhteistyötä koordinoi Traficom.

Tietosuojavaltuutettu toimii yhtenä suuririskisten tekoälyjärjestelmien markkinavalvontaviranomaisista, jotka valvovat, että järjestelmät ovat lainmukaisia eikä EU:n sisämarkkinoilla ole vaarallisia tai turvallisuudeltaan puutteellisia tuotteita. Lisäksi tietosuojavaltuutettu toimii ilmoitettuna laitoksena eräiden suuririskisten tekoälyjärjestelmien osalta. Se tarkistaa pyynnöstä tiettyjen turvallisuusviranomaisten käyttöön suunniteltujen tekoälyjärjestelmien vaatimuksenmukaisuuden ennen niiden käyttöönottoa. Tietosuojavaltuutettu valvoo tekoälyasetuksessa kiellettyjä käytäntöjä ja toimii perusoikeuksia valvontana viranomaisena sekä tietosuojaviranomaisena. Vahingollisimpien tekoälyn käytötapauksen kieltoja alettiin soveltaa helmikuussa 2025.

EU:n data-asetuksen (Data Act, DA) soveltaminen alkoi suurelta osin 12.9.2025 ja sitä koskeva kansallinen lainsäädäntö astui voimaan joulukuussa 2025. Asetuksessa säädetään verkoon kytkettyjen laitteiden ja palvelujen tuottaman datan jakamisesta ja käyttäjän oikeudesta dataan. Tietosuojavaltuutettu valvoo asetuksen noudattamista henkilötietojen suojan osalta. Jos viranomainen tai muu julkinen toimija pyytää yritykseltä henkilötietoja sisältävää dataa yhteiskunnallisessa poikkeustilanteessa, asiaa on ilmoitettava tietosuojavaltuutetulle.

EU:n digipalveluasetus (Digital Services Act, DSA) lisää verkkoalustojen turvallisuutta ja parantaa digipalvelujen käyttäjien asemaa. Suomessa asetuksen pääasiallinen valvoja on Traficom. Vuonna 2025 tietosuojavaltuutetun vastuulle kuului valvoa poliittisen mainonnan

tunnistettavuutta, verkkomainonnan ja suosittelujärjestelmien läpinäkyvyyttä sekä alaikäisten suojelua verkkoalustoilla. Vuodesta 2026 alkaen tietosuojavaletutun valvontarooliin tuli muutos, kun verkon välityspalvelujen valvonnasta annetun lain muutoksella (HE 57/2025) yhteiskunnallisen ja poliittisen mainonnan avoimuuteen liittyviä valvontatehtäviä siirrettiin valtiontalouden tarkastusvirastolle. Tietosuojavaletutettu valvoo jatkossa edelleen elinkeinonharjoittajien välistä mainontaa.

Digipalveluasetuksen tiivistä valvontayhteistyötä jatkettiin vuonna 2025. Valvonta-asiat lisäntyivät edelliseen vuoteen nähden kansallisissa valvontaviranomaisissa. Tietosuojavaletutettu vastaanotti yhteensä 7 valitusta. Tietosuojavaletutetun toimisto osallistui digitaalisten palvelujen lautakunnan alaikäisten suojelun työryhmään Traficomien kanssa ja tapasi Euroopan komission edustajia. Joulukuussa Euroopan komissio antoi ensimmäiset päätökset digipalveluasetuksen noudattamisesta. Komissio vastaa erittäin suurten verkkoalustojen valvonnasta.

Poliittisen mainonnan avoimuutta ja kohdentamista koskevaa EU-asetusta (EU) 2024/900 alettiin soveltaa lokakuussa 2025. Asetuksella lisätään poliittisen mainonnan läpinäkyvyyttä sekä torjutaan disinformaatiota ja ulkomaista vaalivaikeuttamista. Samalla varmistetaan, että mainonnan kohdentamisessa ei loukata henkilötietojen suojaa. Tietosuojavaletutettu valvoo poliittisen verkkomainonnan kohdentamista ja näyttämistä, kun siihen liittyy henkilötietojen käsittelyä. Asetusta täydentävä kansallinen lainsäädäntö astui voimaan 1.1.2026.

**Digitaalisen
ympäristön ja globaalin
datatalouden murros
muovaavat tietosuoja-
valtuutetun toimiston
toimintakenttää.**

EU:ssa hyväksyttiin joulukuussa 2025 uusi tietosuoja-asetusta täydentävä menettelysääntöjä koskeva asetusta (EU) 2025/2518, jota aletaan soveltaa huhtikuussa 2027. Asetuksella tehostetaan tietosuojavaletutetun toimintaa valvonta-asioissa, joilla on kytkös useampaan maahan Euroopan talousalueella. Siinä säädetään muun muassa määrärajoista, tutkinnan vaiheista, viranomaisen välisestä tiedonvaihdesta ja asianosaisten oikeuksista. Tietosuojavaletutetun toimisto on aloittanut valmistautumisen velvoitteisiin.

Euroopan komissio pyrkii yksinkertaistamaan EU-sääntelyä omnibus-lainsäädäntöehdotuksilla. Niin sanotut digi-omnibus- ja teko-omnibus-ehdotukset annettiin marraskuussa 2025. Komission tavoitteena on helpottaa sääntelyn noudattamista, vahvistaa eurooppalaista kilpailukykyä ja keventää yritysten hallinnollista taakkaa.

Tietoturvaloukkaukset

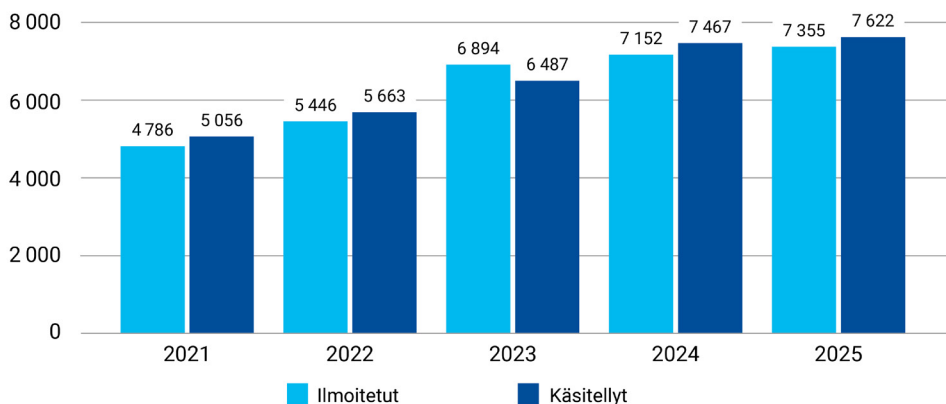
Organisaation on ilmoitettava henkilötietoihin kohdistuneesta tietoturvaloukkauksesta tietosuojaviranomaiselle, jos loukkauksesta voi aiheutua riski sen kohteeksi joutuneille henkilöille. Ilmoitus on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja viimeistään 72 tunnin kuluessa loukkauksen havaitsemisesta. Tietoturvaloukkauksilmoituksen perusteella tietosuojavaltuutetun toimisto voi tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin. Suurin osa ilmoituksista ei edellytä lisäselvitystä tai muita jatkotoimia, mutta erityisesti laajamittaiset tietoturvaloukkaukset vaativat usein tarkempaa selvittämistä.

Vuonna 2025 tietoturvaloukkauksia ilmoitettiin tietosuojavaltuutetun toimistolle noin 7 350 ja niitä ratkaistiin yli 7 620. Ilmoituksia vastaanotettiin noin 200 edellisvuotta enemmän. Ilmoitusten määrä vastaa eurooppalaisia verrokkeja.

Ilmoitusmäärän vuosittaista kasvua selittää yleinen digitalisaation lisääntyminen, tietekninen kehitys sekä organisaatioiden lisääntynyt tietoisuus ilmoitusvelvollisuudesta. Toukuusta 2018 tietosuoja-asetuksen soveltamisen alkamisesta lähtien tietoturvaloukkauksia on ilmoitettu tietosuojavaltuutetun toimistolle yli 40 000. Ilmoituksia saapuu eniten säänneltyiltä toimialoilta, kuten sosiaali- ja terveydenhuollosta ja finanssialalta.

Keskeisenä painopisteenä vuoden 2025 toiminnassa oli asiavirtojen hallinta. Toimistossa jatkettiin kehittämisprojektiä, jonka tavoitteena on sujuvoittaa tietoturvaloukkauksilmoitusten käsittelyä ja edistää viranomaisen resurssien tehokasta kohdentamista. Syksyllä 2025 tehtiin uudistuksia verkkolomakkeeseen, jolla organisaatiot ilmoittavat tietoturvaloukkauksista.

Ilmoitukset henkilötietojen tietoturvaloukkauksista

Ilmoitetut tietoturvaloukkaukset ja käsitellyt ilmoitukset vuosina 2021–2025.

ilmoitusvelvollisuutensa mukaisesti. Muutoksilla selkeytettiin lomakkeen rakennetta ja kysymysten muotoiluja sekä kehitettiin ohjeistusta helpottamaan ilmoituksen täyttämistä. Lomakkeella ilmoitetut tiedot ovat aiempaa rakenteellisemmassa muodossa, jotta ilmoitusten käsittely tehostuu ja jotta siinä voitaisiin tulevaisuudessa hyödyntää automaatiota.

Saapuneiden ilmoitusten perusteella yleisin syy tietoturvaloukkaukselle on inhimillinen virhe. Tällöin henkilötietoja esimerkiksi päätyy sivulisten nähtäville tai liian laajalle joukolle, niitä luovutetaan vahingossa väärälle vastaanottajalle, henkilötietoja sisältäviä asiakirjoja katoaa tai tietoja kirjataan väärin tai väärälle henkilölle. Myös niin sanottu urkinta eli perusteeton tietojen käsittely on henkilötietojen tietoturvaloukkaus, josta organisaation on ilmoitettava tietosuojavaltuutetun toimistolle.

Vuotta 2025 leimasivat sähköpostitse toteutetut tietojenkalastelut, joissa hyökkääjä on saanut haltuun organisaation työntekijän M365-käyttäjätilin. Varastettujen tunnusten avulla hyökkääjä voi päästä käyttäjän sähköpostiin ja muihin M365-ympäristön palveluihin. M365-tietoturvaloukkaukset kohdistuvat käytännössä aina myös henkilötietoihin. Kalastelussa hyödynnetään usein myös niin sanottua adversary-in-the-middle (AiTM) -tekniikkaa, jossa ohitetaan monivaiheinen tunnistautuminen. AiTM-tekniikalla toteutetut loukkaukset lisääntyivät vuoden loppua kohden.

**Vuotta 2025
leimasivat
sähköpostitse
toteutetut
tietojenkalastelut.**

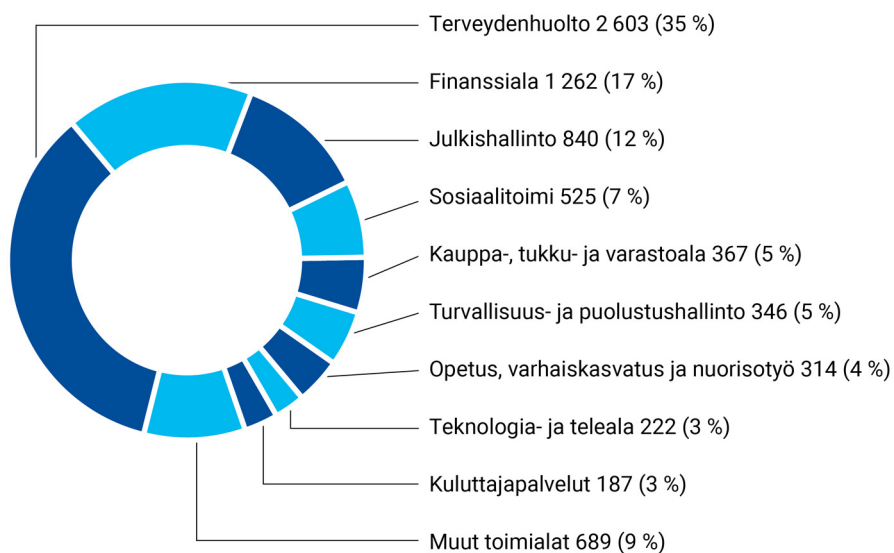
Myös kiristyshaittaohjelmalla toteutettuja hyökkäyksiä ilmoitetaan tietosuojavaltuutetun toimistolle säännöllisesti. Niissä tietoturvaloukkaus on yleensä käynnistynyt verkon reunalaitteen, kuten palomuurin tai VPN-etäyhteyslaitteen kautta tai virheellisesti julkiseen verkkoon näkyneen palvelimen kautta. Juurisyynä loukkauksille on yleensä tekninen haavoittuvuus, virheellinen konfiguraatio, vuotaneet tunnukset tai päivittämätön laite. Haittaohjelmahyökkäykset ovat poikkeuksetta vakavia.

Uutena ilmiönä on havaittu tekoälytyökaluihin liittyvät tietoturvaloukkaukset. Tekoälypalveluissa korostuu riskien huolellinen arviointi ennen käyttöönottoa.

Teknisille tietoturvaloukkauksille altistavat erityisesti vanhat ja päivittämättömät laitteet ja järjestelmät sekä puutteellinen tietoturva. Päivittämättömien laitteiden haavoittuvuuksia sekä niin kutsuttuja nollapäivähaavoittuvuuksia hyödynnetään nykyisin entistäkin nopeammin. Tietoturvaloukkauksia voidaan usein ehkäistä riittävillä teknisillä suojaustoimilla, muutosprosessin hallinnalla, säännöllisellä testauksella, käyttöoikeushallinnalla ja tietosuojaosaamisen varmistamisella. Käsiteltävien ja säilytettävien henkilötietojen määrän minimointi ja tiedon hyvä hallinta rajaavat vahinkoja.

Onnettomuustutkintakeskuksen (OTKES) yhteyteen perustettu tutkintaryhmä julkaisi kesäkuussa 2025 tutkintaselostuksen Helsingin kaupunkiin keväällä 2024 kohdistuneesta tietomurrosta. Selvityksessä annettiin julkisen sektorin varautumisen ja tietoverkkorikosten torjumisen kehittämiseksi suosituksia, jotka koskevat viestinnän ohjeistuksen kehittämistä, tiedonhallinnan yhteensovittamista, valvontaa ja ohjeistusta sekä julkisen hallinnon tietoturvapuutteiden havaitsemisen parantamista. Tietosuojavaltuutetun toimiston tutkinta tietomurtoon liittyen tietosuojalainsäädännön noudattamisen näkökulmasta jatkuu.

Vireille tulleet tietoturvaloukkauss ilmoitukset toimialoittain vuonna 2025

Eurooppalainen yhteistyö

Tietosuojavaltuutetun toimisto toimii aktiivisesti Euroopan tietosuojaneuvostossa ja sen alatyöryhmissä. Tietosuojaneuvostossa toimisto osallistuu ohjauksen, linjausten ja kannanottojen laatimiseen sekä yhteiseurooppalaiseen päätöksentekoon. Tietosuojaneuvosto koostuu EU- ja ETA-maiden kansallisista tietosuojaviranomaisista ja Euroopan tietosuojavaltuutetun edustajista. Tietosuojavaltuutettu Anu Talus on tietosuojaneuvoston puheenjohtaja vuosina 2023–2028.

Tietosuojaneuvosto järjesti heinäkuussa 2025 Helsingissä korkean tason tapaamisen, jossa sovittiin yhteisistä linjoista tulevalle työlle. Helsingin julkilausumassa eurooppalaiset tietosuojaviranomaiset sitoutuivat uusiin toimenpiteisiin, joilla helpotetaan tietosuoja sääntelyn noudattamista kaikenkokoisissa organisaatioissa, lisätään vuoropuhelua sidosryhmien kanssa ja kehitetään eri alojen viranomaisten yhteistyötä. Organisaatioiden tueksi luodaan muun muassa käytännön työkaluja, listoja ja mallipohjia esimerkiksi tietoturvaloukkausilmoituksia ja tietosuojan vaikutustenarviointia varten. Lisäksi julkilausumassa sovitulla toimilla yhdenmukaistetaan entisestään tietosuoja-asetuksen soveltamista ja tulkintaa eri maissa.

Toukokuussa 2025 Euroopan komissio esitti tiettyihin tietosuoja-asetuksen säännöksiin muutoksia, jolla yksinkertaistettaisiin vaatimuksia pienille ja keskikokoisille yrityksille. Euroopan tietosuojaneuvosto ja Euroopan tietosuojavaltuutettu antoivat heinäkuussa ehdotuksesta lausunnon, jossa ne totesivat tukevan sääntelyn täsmämuutoksia ja pk-yritysten velvoitteiden helpottamista.

Eurooppalaiset tietosuojaviranomaiset sitoutuivat uusiin toimenpiteisiin, joilla helpotetaan tietosuoja sääntelyn noudattamista kaikenkokoisissa organisaatioissa.

Marraskuussa komissio antoi digi- ja datasääntelyn sekä tekoälysäätöjen yksinkertaistamiseen pyrkivät omnibus-ehdotukset ja pyysi tietosuojaneuvostolta ja Euroopan tietosuojavaltuutetulta lausuntoa. Niin kutsutuissa digi omnibus- ja tekoäly omnibus-ehdotuksissa esitetään muutoksia EU:n tietosuoja-asetukseen, tekoälyasetukseen ja muuhun keskeiseen datasääntelyyn.

Tietosuojaviranomaiset arvioivat esitysten vaikutuksia erityisesti sääntelyn noudattamiseen, oikeusvarmuuteen ja ihmisten perusoikeuksiin. Komission tavoitteita sekä monia sääntelyyn esitettyjä muutoksia pidetään kannatettavina, mutta samalla eräät tietosuoja sääntelyä koskevat muutosehdotukset herättävät huolta. Ehdotetut muutokset kaventaisivat henkilötiedon käsitettä ja siirtäisivät komissiolle toimivaltuuksia henkilötietojen määrittelyyn liittyvissä kysymyksissä, mikä voisi johtaa ihmisten henkilötietojen suojan heikkenemiseen.

Komissio on perustellut muutosehdotuksia henkilötiedon käsitteeseen Euroopan unionin tuomioistuimen syyskuussa 2025 antamalla ratkaisulla C 413/23 P (EDPS v SRB), jossa täsmennettiin pseudonymisoitujen henkilötietojen tulkintaa. Tuomioistuin on antanut aiemmin myös muita ratkaisuja, joissa on käsitelty henkilötietojen tunnistettavuuteen liittyviä kysymyksiä.

Pseudonymisointi tarkoittaa henkilötietojen käsittelemistä niin, että tietoja ei voida enää yhdistää tiettyyn henkilöön ilman lisätietoja. Unionin tuomioistuin totesi, että pseudonymisoidut tiedot eivät välttämättä ole enää henkilötietoja, jos niitä käsittelevällä organisaatiolla ei ole käytössään kohtuullisen todennäköisiä keinoja palauttaa tiedot tunnistettavaan muotoon. Sitä, ovatko pseudonymisoidut tiedot edelleen henkilötietoja, on aina arvioitava kunkin tietoja käsittelevän organisaation näkökulmasta.

Henkilötietojen pseudonymisointia koskevat kysymykset näkyivät vuoden aikana laajasti EU-tason työssä. Unionin tuomioistuimen päätöksen jälkeen Euroopan tietosuojaneuvosto keräsi sidosryhmien näkemyksiä ja huomioita anonymisointia ja pseudonymisointia koskevista kysymyksistä. Niiden pohjalta tietosuojaneuvosto päivittää pseudonymisointia koskevaa ohjettaan, joka julkaistiin vuoden 2025 alussa. Ohjeistusta laaditaan myös henkilötietojen anonymisoinnista.

Tietosuojaneuvoston vuonna 2025 antamissa ohjelunnoksissa käsiteltiin muun muassa yleisen tietosuoja-asetuksen ja EU:n digipalvelu-

asetuksen soveltamista rinnakkain. Tietosuojaneuvosto ja komissio laativat yhteisen ohjeen tietosuojasääntelyn ja EU:n digimarkkina-asetuksen yhtymäkohdista. Lisäksi annettiin suosituksia antidopingtoimintaan sekä tilanteisiin, joissa verkkokaupoissa voidaan vaatia asiakastilin luomista. Tietosuojaneuvosto perusti tekoälyyn keskittyvän työryhmän edistämään tekoälysovellusten valvontayhteistyötä ja tiedonvaihtoa tietosuojaviranomaisten välillä.

Alaikäisten suojeleminen digitaalisissa palveluissa oli keskeinen teema. Helmikuussa tietosuojaneuvosto antoi lausunnon ikärajavalvonasta digipalveluissa. Tavoitteena on varmistaa yhdenmukainen eurooppalainen lähestymistapa iän vahvistamiseen lasten ja nuorten suojaamiseksi verkossa niin, että tietosuojaperiaatteita noudatetaan. Euroopan komissio julkaisi heinäkuussa prototyyppin verkkopalveluiden iänvarmennussovelluksesta ja verkkoalustoille suunnatun ohjeen alaikäisten suojelemiseksi.

Pohjoismaiden tietosuojaviranomaiset jatkoivat tiivistä yhteistyötään. Toukokuussa järjestettiin vuosittainen pohjoismainen kokous, jonka pääaiheina olivat tekoälyratkaisujen valvonta, tietoturvakysymykset ja asioiden tehokas käsittely monimutkaistuvassa tietosuojaympäristössä.

Tietosuojavaltuutetun toimisto allekirjoitti syyskuussa järjestetyssä tietosuojan maailmankoukussa kahdenkymmenen maan ja alueen tietosuojaviranomaisen yhteisen julkilausuman, jossa sitoudutaan innovatiivisen ja vastuullisen tekoälykehityksen edistämiseen.

Rajat ylittävät asiat

Kun henkilötietoja käsitellään useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa tai käsittelyllä on vaikutuksia henkilöihin useammassa EU-maassa, kyse on rajat ylittävästä henkilötietojen käsittelystä. Euroopan talousalueen tietosuojaviranomaiset valvovat tällöin organisaatioiden toimintaa yhteistyössä. Asialle määritellään niin kutsuttu johtava valvontaviranomainen, joka tekee yhteistyötä osallistuvien valvontaviranomaisten kanssa.

Yhteistyömenettelyn tarkoituksena on saada aikaan valvontaviranomaisia sitova yhteinen päätös ja varmistaa, että tietosuoja-asetusta sovelletaan yhdenmukaisesti kaikissa jäsenvaltioissa. Euroopan tietosuojaneuvoston verkkosivuilla on saatavilla rekisteri tietosuojaviranomaisten yhteistyössä tehdyistä päätöksistä.

Tietosuojavaltuutetun toimisto määritettiin vuoden aikana johtavaksi valvontaviranomaiseksi 22 asiassa ja osallistuvaksi valvontaviranomaiseksi 484 asiassa, joihin lukeutuvat myös sovintoratkaisuasiat. Toimisto vei viranomaisten yhteistyömenettelyyn 66 asiaa. Tietosuojavaltuutetun toimisto vaikutti myös usean tapauksen käsittelyn yhteydessä päätösluonnosten sisältöön.

Eurooppalaiset tietosuojaviranomaiset totesivat keväällä 2025, että TikTok on siirtänyt eurooppalaisten käyttäjiensä henkilötietoja Kiinaan EU:n tietosuoja säännösten vastaisesti. Irlannin tietosuojaviranomainen määräsi TikTokille 530 miljoonan euron seuraamusmaksun ja velvoitti sen saattamaan tiedonsiirrot lainmukaisiksi. Irlannin selvityksessä ilmeni, että yhtiön työntekijöillä Kiinassa on ollut etäyhteydellä pääsy käyttäjien tietoihin. Yhtiö ei pystynyt osoittamaan, että tiedoille varmistettaisiin EU:n vaatimuksia vastaava suojan taso. Se ei myöskään ollut kertonut käyttäjilleen tiedonsiirroista riittävän avoimesti. Heinäkuussa tietosuojaviranomaiset aloittivat uuden tutkinnan TikTokin eurooppalaisten käyttäjien tietojen säilyttämisestä Kiinassa sijaitsevilla palvelimilla. Irlannin valvontaviranomainen johtaa selvitystä.

Tietosuojavaltuutetun toimiston antamat, rajat ylittävässä yhteistyössä tehdyt päätökset koskivat muun muassa kuntosaliketjun verkkopalvelun salasanakäytäntöä, ihmisten informointia henkilötietojen käsittelystä sekä henkilötietojen poistamista sosiaalisen median palvelusta.

Kansainväliset tiedonsiirrot

Kun henkilötietoja siirretään Euroopan talousalueen ulkopuolelle, henkilötietojen suojan taso ei välttämättä vastaa EU:n edellyttämää tasoa. Siksi tietosuoja-asetuksessa määritellään siirto-perusteita, joiden avulla henkilötietoja voidaan siirtää turvallisesti. Myös rikosasioiden tietosuojalaissa on omat sääöksensä kansainvälisistä tiedonsiirroista. Ennen henkilötietojen siirtämistä organisaation on varmistettava ta-pauskohtaisesti, taataanko siirrettäville henkilö-tiedoille riittävä suoja.

Tietosuojavaltuutetun toimisto käynnisti kevääl-lä 2025 selvityksen Helsingin yliopiston tiedon-siirrosta kiinalaiselle geeniteknologiayritykselle. Yliopistolta pyydettiin selvitystä siitä, miten se on toteuttanut ihmisperäisiin tutkimusnäytteisiin liittyvien tietojen lähettämisen Kiinaan. Tie-tosuojavaltuutettu arvioi, onko yliopisto suojan-nut henkilötiedot tietosuojalainsäädännön vaa-timalla tavalla tiedonsiirroissa. Asian käsittely jatkuu vuonna 2026.

Vuonna 2025 vahvistettiin Suomen ensimmäi-set, Nokiaa koskevat BCR-säännöt eli yritystä koskevat sitovat säännöt (*engl. Binding Corpo-rate Rules*). BCR-sääntöjen nojalla samaan konserniin kuuluvat yhtiöt voivat siirtää henkilötie-toja keskenään EU- ja ETA-maiden ulkopuolelle.

Euroopan komission antaman tietosuojan riittä-vyyttä koskevan päätöksen nojalla henkilötieto-ja voidaan siirtää turvallisesti Euroopan maista Euroopan talousalueen ulkopuolelle. Euroopan tietosuojaneuvosto antoi vuoden aikana ko-missiolle lausunnot Britannian tietosuojan riit-tävyyispäätösten jatkamisesta ja luonnoksesta Brasiliia koskevaksi riittävyyispäätökseksi. Ko-missio arvioi Britannian tietosuojan tasoa maan uudistetun tietosuojalainsäädännön valossa ja hyväksyi riittävyyispäätökset joulukuussa 2025. Heinäkuussa komissio myönsi ensimmäisen riittävyyispäätöksen kansainväliselle järjestölle eli Euroopan patenttijärjestölle.

Unionin yleinen tuomioistuin piti syyskuussa ratkaisulla T-553/23 (*Latombe v EC*) voimassa EU:n ja Yhdysvaltojen välisen tiedonsiirtokehyk-sen. Tiedonsiirtokehys on ollut voimassa hei-näkuusta 2023 lähtien, ja sen nojalla Euroopan talousalueella sijaitsevat yritykset voivat siirtää henkilötietoja niille yhdysvaltalaisille organisaa-tioille, jotka ovat sertifioituneet ja sitoutuneet noudattamaan sovittuja suojatoimia. Päätök-sestä on valitettu Euroopan unionin tuomiois-tuimeen.

Kesäkuussa tietosuojaneuvosto julkaisi lopul-lisen version tietosuoja-asetuksen 48 artiklaa koskevasta ohjeesta. Ohjeessa selvennetään, miten organisaatiot voivat vastata lainmukai-sesti kolmansien maiden viranomaisten pyyn-töihin siirtää tai luovuttaa henkilötietoja.

Valvontaa, ohjausta ja yhteistyötä

Seuraamuskollegio: Seuraamusmaksuja tietosuojalainsäädännön rikkomuksista

Tietosuojavaltuutetun toimiston seuraamuskollegion tehtävänä on käsitellä hallinnollisten seuraamusmaksujen ja henkilötietojen käsittelykieltojen määräämistä koskevat asiat. Seuraamuskollegion muodostavat tietosuojavaltuutettu ja kaksi apulaistietosuojavaltuutettua. Tietosuojavaltuutettu toimii kollegion puheenjohtajana. Vuosina 2020–2025 seuraamuskollegio on määrännyt yhteensä 27 seuraamusmaksua EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen rikkomisesta.

Vuonna 2025 hallinnolliset seuraamusmaksut määrättiin kolmelle organisaatiolle ja niiden yhteissumma oli 3 765 000 euroa. Seuraamusmaksut määrättiin ensimmäistä kertaa henkilötietojen turvallisen käsittelyn laiminlyönnistä.

Hallinnolliset seuraamusmaksut ovat yksi tietosuojaviranomaisen korjaavista toimivaltuuksista. Seuraamusmaksun on oltava varoittava, tehokas ja oikeasuhtainen. Seuraamusmaksu voidaan määrätä muiden korjaavien toimenpiteiden lisäksi tai niiden sijasta, ja se voi olla enintään 4 % yrityksen liikevaihdosta tai 20 miljoonaa euroa.

Seuraamusmaksua ei nykyainsäädännön mukaan voi määrätä julkishallinnon organisaatioille, kuten valtiolle ja valtion liikelaitoksille, kunnille ja seurakunnille. Oikeusministeriön lainvalmisteluhankkeessa on arvioitu tietosuojalainsäädännön rikkomuksiin sovellettavaa seuraamusjärjestelmää ja seuraamusmaksujen ulottamista myös julkishallinnon toimijoihin. Hallituksen esitysluonnos oli lausuntokierroksella syksyllä 2025. Tietosuojavaltuutettu on lausunnoissaan korostanut uudistuksen tarpeellisuutta etenkin seuraamusjärjestelmän johdonmukaisuuden, varoittavuuden ja tehokkuuden varmistamiseksi.

Vuonna 2025 määrätty hallinnolliset seuraamusmaksut

- Yliopiston Apteekille määrättiin 1,1 miljoonan euron seuraamusmaksu tietosuojapuutteista seurantateknologioiden käytössä verkkoapteekkisivustolla. Verkkoanalytiikkapalvelujen ja muiden seurantateknologioiden kautta verkkoapteekkiasiointia koskevia tietoja oli välitetty seurantateknologiayrityksille, kuten Googlelle ja Metalle. Seuraamuskollegio katsoi, että apteekki ei ollut huolehtinut riittävästi verkkoapteekkiasioinnissa syntyneiden henkilötietojen turvallisuudesta. Päätös ei ole toimintakertomuksen julkaisuhetkellä lainvoimainen.
- S-Pankille määrättiin 1,8 miljoonan euron seuraamusmaksu tietoturvaluutteista verkkopankin mobiilipalvelun tunnistautumisessa. Ohjelmistovirheen vuoksi kirjautuminen verkkopankkiin ja vahvaa tunnistautumista käyttäviin verkkopalveluihin oli mahdollista toisen asiakkaan tunnuksilla yli kolmen kuukauden ajan vuonna 2022. Seuraamuskollegio katsoi, että pankilla oli ollut puutteita henkilötietojen turvallisuuden varmistamisessa ja haavoittuvuuden selvittämisessä. Seuraamusmaksun määrässä huomioitiin Finanssivalvonnan S-pankille antama seuraamusmaksu eri rikkomuksista samassa tapahtumakokonaisuudessa. Päätös ei ole toimintakertomuksen julkaisuhetkellä lainvoimainen.
- Aktia Pankille määrättiin 865 000 euron seuraamusmaksu tietoturvallisuuden laiminlyönnistä vahvan sähköisen tunnistamisen palvelussa. Lyhytaikaisen teknisen häiriön vuoksi osa erilaisiin asiointipalveluihin Aktian pankkitunnuksilla kirjautuneista henkilöistä oli päässyt toisten asiakkaiden tietoihin. Seuraamuskollegio totesi, että pankilla oli puutteita palveluun tehdyn teknisen muutoksen suunnittelussa, toteutuksessa ja testauksessa. Päätös ei ole toimintakertomuksen julkaisuhetkellä lainvoimainen.

Päätöksiä, lausuntoja ja sidosryhmytyötä eri toimialoilla

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Sosiaali- ja terveydenhuolto on tietosuojavaltuutetun toimiston suurin toimiala vireille tulleiden asioiden määrässä mitattuna. Vuonna 2025 noin 4 000 asiaa eli neljäsosa vireille tulleista asioista koski sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Toimialaan kuuluu sekä yksityisen että julkisen sektorin toimijoita.

Korkeaa asiamäärää selittää muun muassa rekisteröityjen suuri määrä, laaja toimijakenttä, suuret yksittäiset toimijat sekä toimialan luonne, jonka ydintoimintaan henkilötietojen käsittely kytkeytyy. Henkilötietojen käsittely sosiaali- ja terveyssektorilla on myös tiukasti säänneltyä.

Valtaosa toimialan asioista on ilmoituksia henkilötietojen tietoturvaloukkauksista. Suurin osa muista asioista koostuu asiakas- ja potilastietojen tarkastamista, oikaisemista ja poistamista koskevista pyynnöistä sekä kanteluista. Tietosuojavaltuutetun toimisto saa myös runsaasti tiedusteluja ja neuvonpyyntöjä toimialalla tapahtuvasta henkilötietojen käsittelystä sekä organisaatioilta että yksityishenkilöiltä.

Tietosuojaoikeuksia koskevia pyyntöjä käsitellään toimistossa tehostetusti seulontamenettelyn avulla. Tietosuojavaltuutettu voi tarvittaessa määrätä organisaation toteuttamaan pyynnön. Myös pyyntöjen oikeanlaista käsittelyä valvotaan. Vuoden 2025 aikana tietosuojavaltuutetun toimisto tarkensi ratkaisukäytäntöään tilanteista, joissa virheellisestä tietosuojapyynnön käsittelystä annetaan rekisterinpitäjälle huomautus.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa henkilöillä on ollut mahdollista saada käytönvalvonnan lokitiedot omien tietojensa käsittelyn osalta erityissääntelyn perusteella jo usean vuoden ajan. Euroopan unionin tuomioistuimen tulkinnan myötä tietojen saaminen lokitietojen käsittelyajoista ja -tarkoituksista tietosuoja-asetuksen mukaisen tarkastusoikeuden nojalla on täsmentynyt. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden on huomioitava myös tietosuoja-sääntelyn velvoitteet, kun ne toteuttavat asiakkaan tai potilaan oikeutta tarkastaa henkilötietonsa. Tietosuojavaltuutetun toimiston verkkosivuille täydennettiin ohjausta lokitietojen tarkastusoikeudesta kesällä 2025.

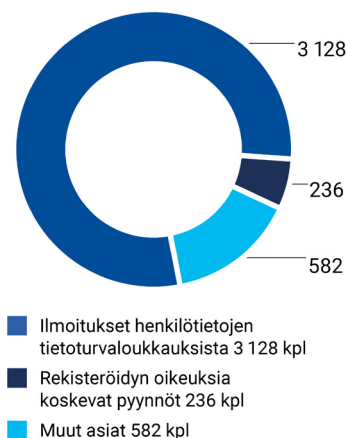
Vuoden aikana saatiin erityisesti uutta sosiaaliturvaa koskevaa lainsäädäntöä. Lokakuussa tietosuojavaltuutettu lausui muutosehdotuksista sosiaalihuoltolakiin, vanhuspalvelulakiin sekä lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista. Lakimuutoksilla pyritään edistämään teknologian hyödyntämistä sosiaalihuollon palveluissa. Lisäksi tietosuojavaltuutettu antoi lausuntonsa sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain eli toisiolain muuttamisesta. Huomiota kiinnitettiin muun muassa henkilötietojen käsittelyn turvallisuutta sekä henkilötietojen anonymisointia koskeviin vaatimuksiin.

European Health Data Space (EHDS) -asetus eli eurooppalaista terveystietoaluetta koskeva EU-asetus tuli voimaan 26.3.2025 ja sen yleinen soveltaminen alkaa maaliskuussa 2027. Asetuksen myötä potilaiden oikeuksiin tulee muutoksia, ja muutokset kansallisessa sääntelyssä tulevat koskemaan myös sosiaalihuollon asiakkaita. Käytännössä oikeudet on Suomessa tarkoitus toteuttaa Kanta-palvelujen rakenteiden kautta. Tietosuojavaltuutettu valvoo oikeuksien toteutumista myös vastaisuudessa.

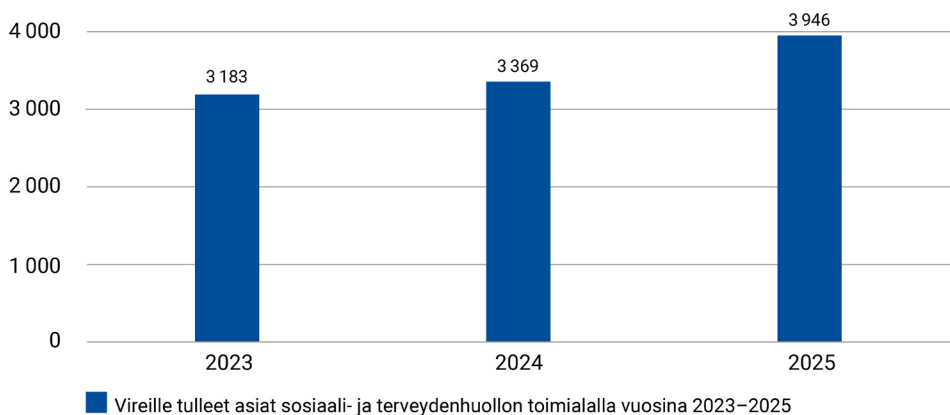
Tietosuojavaltuutetun tehtäviin kuuluu myös ennakko kuulemispyyntöjen käsittely. Rekisterinpitäjän on ennen henkilötietojen käsittelyn aloittamista kuultava tietosuojaviranomaista, jos henkilötietojen käsittelyyn liittyy korkea riski, jota ei ole kyetty pienentämään. Vuoden aikana tietosuojavaltuutettu käsitteli esimerkiksi Kansaneläkelaitoksen ennakko kuulemispyynnön, joka koski sen Eepos-kehittämisohjelmaa.

Osana sidosryhmäyhteistyötä tietosuojavaltuutetun toimisto tapasi keskeisiä sidosryhmiä ja osallistui vuosittaiseen SohviTellu-tietosuojaseminaariin, joka on suunnattu sosiaali- ja terveydenhuollon tietosuojan parissa työskenteleville.

Asioiden jakautuminen sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla vuonna 2025

Vireille tulleet asiat: Sosiaali- ja terveydenhuolto

Finanssiala

Korkeimmasta hallinto-oikeudesta saatiin vuoden aikana merkittäviä vakuutusalaan koskevia ennakkopäätöksiä, joissa linjattiin vakuutettujen ja vakuutuksenhakijoiden terveystietojen käsittelystä.

Maaliskuussa korkein hallinto-oikeus antoi ratkaisunsa seuraamuskollegion Liikennevakuutuskeskusta koskevasta päätöksestä (KHO:2025:23). Korkein hallinto-oikeus ei nähnyt perusteita muuttaa hallinto-oikeuden ratkaisua, jolla tietosuojavaltuutetun toimiston päätös oli kumottu vuonna 2023 ja katsoi, että Liikennevakuutuskeskuksen tapa kerätä potilastietoja korvausasioiden ratkaisemiseksi oli ollut lainmukainen. Korkein hallinto-oikeus painotti, että vakuutusyhtiön tietopyyntöjen terveydenhuollon toimijoille on oltava perusteltuja, yksilöityjä ja selkeitä. Tietojen pyytämässä ja luovuttamisessa on noudatettava välttämättömyyden vaatimusta. Tietosuojavaltuutettu korostaa, että tietojen toimittaminen edellyttää valppautta myös terveydenhuollolta, sillä toimijoiden on varmistuttava siitä, että pyydetty tiedot ovat tarpeellisia.

Joulukuussa korkein hallinto-oikeus linjasi ennakkopäätöksessään KHO:2025:86, että vakuutusyhtiö saa käsitellä terveystietoja suoraan tietosuojalain nojalla, kun henkilö on hakemassa vapaaehtoista vakuutusta. Korkein hallinto-oikeus kumosi tietosuojavaltuutetun ja hallinto-oikeuden ratkaisut ja katsoi, että vakuutusyhtiöille muodostuu suoraan tietosuojalain 6§:n säännöksen nojalla oikeus käsitellä vakuutuksenhakijan terveystietoja.

Kesäkuussa korkein hallinto-oikeus antoi tärkeän ennakkopäätöksen käyttäjälokitietojen saantioikeudesta (KHO:2025:51). Korkein hallinto-oikeus totesi, että asiakkaalla oli oikeus saada tiedot henkilötietojensa käsittelyn tarkoituksista ja ajankohdista päivämäärän tarkkuudella, mutta ei tietoja käsitelleiden työntekijöiden henkilöllisyydestä. Linjaus tehtiin unionin tuomioistuimen ratkaisun perusteella niin sanotussa Pankki S -asiassa. Korkein hallinto-oikeus palautti asian tietosuojavaltuutetun toimiston käsiteltäväksi, ja tietosuojavaltuutettu määräsi elokuussa pankin toimittamaan asiakkaalle lokitiedot korkeimman hallinto-oikeuden linjauksen mukaisesti.

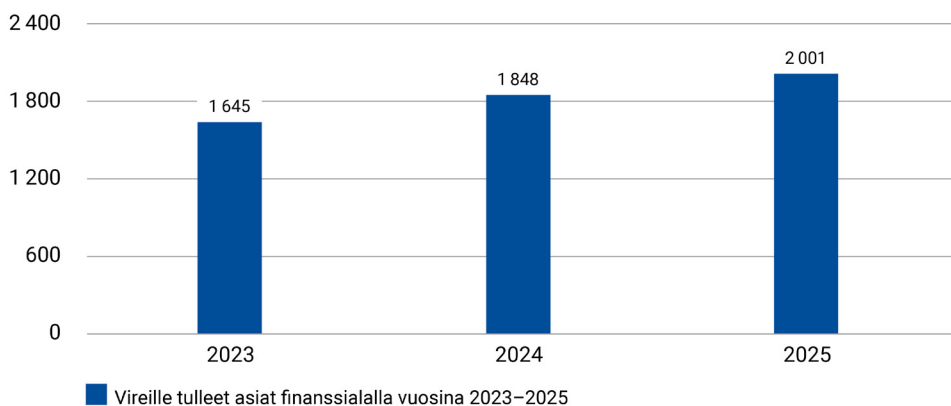
Tietosuojavaltuutettu lausui vuoden aikana useista finanssisektorin toimialaan vaikuttavista lainsäädäntöehdotuksista. Lausunnot annettiin muun muassa tulotietojärjestelmästä annetun lain ja positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain 22 §:n ja 25§:n muuttamisesta, positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain ja huoneistotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta sekä positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain 22§:n 2 momentin 12 kohdan kumoamisesta.

Lokakuussa annettiin lausunto tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistukseen liittyvistä muutoksista oikeusministeriön hallinnonalan lainsäädäntöön, joka sisältää muutoksia myös vakuutusyhtiöiden edellytyksiin käsitellä henkilöiden terveystietoja. Tietosuojavaltuutettu on korostanut lausunnoissaan, että tietojen käsittelyn on oltava ennakoitavaa ja läpinäkyvää vakuutuksenhakijoille, ja että välttämättömyyden tulisi olla edellytys tietojen käsittelylle.

Syksyllä lausuttiin hallituksen esitysluonnoksesta laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Lakimuutoksilla tullaan panemaan kansallisesti täytäntöön EU:n uusi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastainen sääntely.

Tietosuoja-valtuutettu julkaisi keväällä kannanotton luottokelpoisuuden arvioinnista positiivisen luottotietorekisterin perusteella vastauksena Suomen Yrittäjien esiin nostamaan epäkohtaan. Luotonantajan vastuulla on varmistaa, että henkilön luottokelpoisuuden arviointiin käytetään asianmukaisia ja riittäviä tietoja. Tietosuoja-valtuutettu on jo aiemmin positiiviseen luottotietorekisteriin liittyvän lainvalmistelun yhteydessä korostanut, että tietojen virheettömyydestä ei tule joustaa, kun tehdään ihmisiin merkittävästi vaikuttavia päätöksiä.

Vireille tulleet asiat: Finanssiala

Yksityisen sektorin toimialoja

Yksityisen sektorin toimijoita koskevissa päätöksissä näkyivät erityisesti henkilötietojen lainmukaista käsittelyä, henkilötietojen käsittelystä informointia ja ihmisten tietosuojaoikeuksien käyttämistä koskevat kysymykset.

Suoramarkkinointia koskevassa päätöksessä apulaistietosuojavaltuutettu otti kantaa siihen, miten puhelinmyynnissä on kerrottava henkilötietojen käsittelystä, jos henkilön yhteystiedot on saatu muualta kuin tältä itseltään. Keskeisimmät tiedot henkilötietojen käsittelystä, myös tieto henkilötietojen alkuperästä, tulee tällöin antaa suoramarkkinointipuhelussa. Luontaistuotteita myyvä yritys ei ollut informoinut ihmisiä lain vaatimalla tavalla puhelussa, ja sillä oli lisäksi puutteita tietosuojapyyntöjä koskevissa käytännöissään. Tietosuojavaltuutetun toimisto täydensi myös ohjeistusta puhelinmyynnin informointivaatimuksista verkkosivuilleen.

Toukokuussa apulaistietosuojavaltuutettu antoi henkilötietojen laillista käsittelyperustetta koskevan päätöksen. Perintäyhtiö oli käsitellyt autopaikan vuokranneen asukkaan henkilötietoja lainvastaisesti, kun se peri aiheettomia pysäköintivalvontamaksuja. Koska autopaikan vuokrasopimuksessa ei ollut sovittu pysäköinninvalvonnasta ja pysäköinnin ehdoista, parkkisakot olivat perusteettomia, eikä perintäyhtiöllä ollut oikeutta käsitellä asukkaan henkilötietoja perinnässä. Päätös ei ole lainvoimainen.

Tietosuojavaltuutetun toimisto alkoi tammi-kuussa selvittää Valion tietoverkossa joulukuussa 2024 ilmennyttä tietomurtoa henkilötietojen

tietoturvaloukkauksen näkökulmasta. Hyök-käjän haltuun oli päätyntä Valion nykyisten ja entisten työntekijöiden sekä Valion Suomessa toimivien tytäryhtiöiden sekä maidonhankinta-osuuskuntien henkilöstön tietoja. Tietosuojavaltuutetun toimisto pyysi tietomurron kohteeksi joutuneilta yrityksiltä selvityksiä, joiden perusteella arvioidaan, ovatko ne noudattaneet tietosuojalainsäädännöstä tulevia velvoitteitaan. Selvitys jatkuu vuonna 2026.

Hallintotuomioistuimilta saatiin vuoden aikana merkittäviä ratkaisuja yksityisellä sektorilla. Korkein hallinto-oikeus antoi helmikuussa ennakkopäätöksen KHO:2025:15 verotietojen julkaisusta tiedotusvälineiden verokoneissa ja tietosuojavaltuutetun päätös sai lainvoiman. Korkein hallinto-oikeus katsoi, että tiedotusvälineillä ei ollut velvollisuutta poistaa valittajan tietoja verokoneista, sillä tietoja käsiteltiin journalistisessa tarkoituksessa. Tiettyjä tietosuojasetuksen säännöksiä ei sovelleta journalistiseen toimintaan.

Seuraamuskollegion päätös Suomen Yritysrekisterille määrätystä seuraamusmaksusta tuli lainvoimaiseksi Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätöksellä maaliskuussa.

Erityisesti teknologiaan ja digipalveluihin liittyvissä asioissa havaittiin vuoden aikana jonkin verran kasvua. Tietosuojavaltuutetulle saapuneissa yhteydenotoissa näkyivät muun muassa ilta-päivälehdien käyttöön ottama suostu tai maksa -käytäntö kohdennettuun verkkomainontaan sekä Postin käyttöehtojen päivitys. Sosiaaliseen mediaan ja peleihin liittyvissä asioissa korostuivat kansainvälisiä digijättejä koskevat yhteydenotot, joista valtaosa käsitellään EU-maiden rajat ylittävässä yhteistyössä.

Oikeus- ja turvallisuushallinto sekä muu julkishallinto

Julkisella sektorilla ohjaus- ja valvontatoiminta kohdistuu useaan eri toimialaan. Julkisen sektorin toimialoilla sovelletaan tietosuoja-asetuksen ja rikosasioiden tietosuojalain lisäksi niitä täsmentävää ja täydentävää lainsäädäntöä.

Merkittävin osa valtionhallintoa ja kuntia koskevista asioista liittyi henkilötietojen tietoturvaloukkauksiin ja yksilöiden tietosuoja-oikeuksien käyttöön, kuten henkilötietojen tarkastamiseen tai poistamiseen. Usean turvallisuusviranomaisen rekisterin osalta yksilö voi käyttää tarkastusoikeutta henkilötietoihinsa tietosuojavaaltutetun välityksellä.

Lokakuussa annettiin päätöskokonaisuus valtionhallinnon pilvipalveluiden käytöstä. Kokonaisuudessa arvioitiin Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtorin, Digi- ja väestötietoviraston ja Verohallinnon menettelyjä vuoden 2022 helmi–huhtikuun ajalta. Selvityksessä havaittiin, että henkilötiedoille ei ollut varmistettu riittävää suojaa, kun niitä siirrettiin Valtorin tarjoaman pilvipalvelun kautta Yhdysvaltoihin. Tänä aikana EU:lla ja Yhdysvalloilla ei ollut voimassa tiedonsiirtojärjestelyä, jonka perusteella tietoja olisi voitu siirtää turvallisesti. Siksi organisaatioilla oli velvollisuus varmistaa erilaisin lisäsuojatoimin, että vaadittu tietosuojan taso säilyi tiedonsiirroissa. Selvitys oli osa laajempaa seurantaa EU:ssa, jossa tietosuojaviranomaiset tarkastelivat noin sadan julkisen sektorin organisaation pilvipalvelujen käyttöä jäsenmaissa.

Tietosuojavaaltutettu kiinnitti vuoden aikana useissa lakimuutoksissa koskevissa lausunnoissaan huomiota viranomaisten tiedonsaantioikeuksiin. Helmikuussa tietosuojavaaltutettu lausui luonnoksesta henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain, henkilötietojen

käsittelystä maahanmuuttohallinnossa annetun lain, ulkomaalaislain 131 §:n sekä poliisilain 2 luvun 1 §:n muuttamisesta. Lakimuutoksilla annettaisiin poliisille oikeus käyttää sormenjälkiä ja muita biometrisiä tunnisteita rikostutkinnassa. Tietosuojavaaltutettu painotti, että jatkovalmistelussa tulee kiinnittää huomiota oikeasuhteisuuden arvioimiseen päämääriin nähden. Lisäksi tietojen käyttö muuhun kuin alkuperäiseen käyttötarkoitukseen tulisi perustella tarkemmin, ja ihmisille aiheutuvia riskejä tulisi arvioida huolellisesti.

Elokuussa tietosuojavaaltutettu antoi lausuntonsa ehdotuksesta poliisin tietojenvaihtoa koskevan lainsäädännön muuttamiseksi. Ehdotuksessa laajennettaisiin poliisin tiedonluovutus- oikeutta ja täsmennettäisiin poliisin tiedonsaantia esimerkiksi sote-sektorilta ja yksityisiltä toimijoilta, kuten viestinnän välittäjältä tai tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajalta. Tietosuojavaaltutettu kiinnitti huomiota erityisesti riskien ja tietosuojavaikutusten arviointiin sekä sääntelyn tarkkarajaisuuteen. Turvallisuushallinnon alalla lausuttiin vuoden aikana myös muun muassa pakkokeinolain muuttamisesta, automaattisesta tietojen hausta ja -vaihdosta poliisiyhteistyössä sekä lakimuutoksista, jotka koskevat eri viranomaisten tiedonvaihtoa rikostorjunnassa.

Hallitus esitti muutoksia Verohallinnon vertailutietotarkastusta koskevaan sääntelyyn veronkierron torjumiseksi (verotusmenettelystä annetun lain 21 §). Ehdotuksen mukaan Verohallinnon tiedonsaantioikeuksia laajennettaisiin niin, että se saisi pankeilta aineistoa ihmisten tilitapahtumista verovalvontaa varten. Tietosuojavaaltutettu painotti lakimuutosta koskevissa lausunnoissaan ja kannanotoissaan, että ehdotus kaventaisi merkittävästi ihmisten

perusoikeutta yksityisyydensuojaan ja antaisi Verohallinnolle oikeuden käsitellä suuria määriä myös verovalvonnan kannalta tarpeettomia henkilötietoja. Tietosuojavaltuutettu muistutti, että viranomaisten toimivaltuudet tulee rajata tarkasti, ja että veronkierron torjumista tulisi tavoitella kohdennetusti ja oikeasuhtaisilla keinoilla. Lakiesitystä on muutettu perustuslakivaliokunnan lausunnossa esitettyjen huomioiden perusteella.

Vuoden aikana lausuttiin myös arkistointilain ja julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain muuttamisesta. Tietosuojavaltuutettu kiinnitti huomiota erityisesti henkilötietojen käsittelyn roolin ja tietojen säilytysaikojen määrittelyyn, käsittelyperusteisiin eri tilanteissa sekä ihmisten tietosuojaoikeuksien toteutumiseen. Täsmennyksiä peräänkuulutettiin erityisesti alkaluonteisten henkilötietojen, kuten geneettisten tietojen arkistoinnille.

Yhteiskunnan kriittisiä toimialoja koskeva EU:n NIS2-direktiivi pantiin kansallisesti täytäntöön kyberturvallisuuslailla, joka astui voimaan huhtikuussa 2025. Kyberturvallisuuslain mukaisilla valvovilla viranomaisilla on velvollisuus välittää niiden tietoon tullut henkilötietojen tietoturvaloukkaus tiedoksi tietosuojavaltuutetulle. Valvovan viranomaisen tekemä ilmoitus ei korvaa rekisterinpitäjän vastuulle kuuluvaa ilmoitusvelvollisuutta.

Tanska antoi EU:n neuvoston puheenjohtajuuskaudellaan uuden kompromissiehdotuksen lapsiin kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa verkossa torjuvasta CSAM-asetuksesta. EU-jäsenmaat pääsivät marraskuun alussa yhteisymmärryksen neuvoston kannasta asetuksen sisältöön. Tanskan valmistelemassa uudessa ehdotuk-

sessä luovuttiin laajamittaisesta ja kohdentamattomasta viestisisältöjen skannausvelvoitteesta.

Osana sidosryhmäyhteistyötä tietosuojavaltuutetun toimisto osallistui VAHTI-verkoston toimintaan. VAHTI-verkosto on julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden yhteistyöelin ja asiantuntijaverkosto, joka kehittää kyber- ja digitaalista turvallisuutta laaja-alaisesti Suomessa. Lisäksi toimisto osallistui kuntien tietosuojatyön kehittämiseen Kuntaliiton vetämässä Kuntien tietosuojan perusohjeet -hankkeessa. Hankkeessa laadittiin ohje, joka auttaa luomaan yhteistä näkemystä käsitteistä ja rekisterinpitäjyyden järjestämisestä kunnissa.

Lausunnot rikosasioissa

Tietosuojavaltuutetun tehtävänä on antaa syytäjän tai esitutkintaviranomaisen pyynnöstä lausuntoja neljästä rikoslain 38 luvussa säädetystä rikoksesta: tietosuojarikoksista, salassapitorikoksista, tietomurroista ja viestintäsalaisuuden rikkomisista. Lausuntojen tarkoituksena on varmistaa riittävä tietosuoja-asiantuntemus syyteharkinnassa.

Lausuntopyyntöjen määrä rikosasioissa kasvoi edelliseen vuoteen nähden. Esimerkiksi viestintäsalaisuuden loukkaamista koskevien lausuntopyyntöjen määrässä on havaittu kasvua. Suurin osa lausunnoista koski tietosuojarikoksia, kuten niin sanottua urkintaa. Urkintatapauksissa työntekijä tai viranhaltija on katsellut henkilötietoja ilman perusteltua syytä.

Lausuntojen kohteena oli vuoden aikana useita laajoja rikoskokonaisuuksia. Tapauksissa yksittäinen henkilö on katsonut usean henkilön tietoja tai useat henkilöt ovat katselleet tietyn henkilön tietoja.

Varhaiskasvatus- ja opetusala

Tietosuojavaltuutetun toimisto antoi toimintavuonna useita lausuntoja opetus- ja kulttuuriministeriölle ja eduskunnalle. Opetus- ja kulttuuriministeriölle annettiin lausunto kielitutkin-toja koskevan lainsäädännön muuttamisesta. Tutkintoprosessia digitalisoidaan vaihteittain ja myöhemmin tutkinnon suorittaminen on tavoitteena sähköistää.

Tietosuojavaltuutettu antoi lausuntonsa myös esityksestä laiksi valtakunnallisesta osaamistietovarannosta, joka on osa digitaalista Osaamispolku-palvelua. Tietovarannon tarkoitus on tukea henkilöiden koulutukseen ja työelämään hakeutumista, osaamisen ylläpitoa, koulutus- ja uratietojen hyödyntämistä sekä tilannekuvan ylläpitämistä ja ennakointia. Palvelussa voidaan hyödyntää automaattista käsittelyä koulutus- ja työmahdollisuuksien ehdottamiseksi henkilölle. Henkilötietoja voidaan käyttää palvelun piirissä myös tekoälytoiminnallisuuden kehittämisessä. Lausunnossa korostettiin, että myös tekoälyjärjestelmien käyttöönotossa ja kehittämisessä on noudatettava tietosuojalainsäädäntöä.

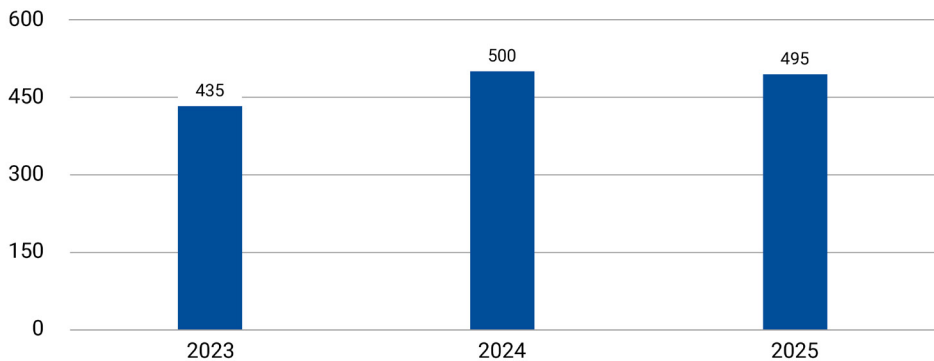
Maaliskuussa apulaistietosuojavaltuutettu otti päätöksessään kantaa oppilaiden sormenjälkitietojen käsittelyyn. Kaupunki jakoi perusopetuksessa oleville oppilaille uimahallin kulkurannekkeita, joihin oli talletettu tiedot sormenjäljistä pääsynvalvontaa varten. Apulaistietosuojavaltuutettu totesi, että kaupunki ei ollut määritellyt henkilötietojen käsittelylle perustetta ennen menetelmän käyttöönottoa, koska se oli arvioinut, että siihen ei liittynyt henkilötietojen käsittelyä. Sormenjälkitietoja sisältäneiden kulkurannekkeiden käyttöönotosta olisi tullut tehdä tietosuojan vaikutustenarviointi, koska kyse on uudesta teknologiasta, joka todennäköisesti aiheuttaa korkean riskin henkilöiden oikeuksille ja vapauksille.

Apulaistietosuojavaltuutettu antoi ylioppilaskunnalle huomautuksen, sillä henkilötietoja sisältäneitä kokousten esityslistojen liitteitä oli säilytetty avoimesti verkossa verkkosivuihin linkitettyssä kansiossa useiden vuosien ajan. Asia tuli ilmi ylioppilaskunnan tekemästä tietoturvaloukkauksilmoituksesta. Apulaistietosuojavaltuutettu katsoi, että ylioppilaskunta ei ollut valvonut henkilötietojen käsittelyään asianmukaisesti, laatinut liitteiden käsittelystä riittävää ohjeistusta tai huolehtinut alaisuudessaan toimivien henkilöiden tietosuojaosaamisesta.

Korkein hallinto-oikeus antoi ratkaisunsa tietosuojavaltuutetun toimiston päätöksestä, jossa arvioitiin sähköisen opetusalan käytön lainmukaisuutta Espoon kaupungin perusopetuksessa. Korkein hallinto-oikeus kumosi Helsingin hallinto-oikeuden ja tietosuojavaltuutetun päätökset ja palautti asian tietosuojavaltuutetun toimistolle uudelleen arvioitavaksi. Uudelleenarvointi käynnistettiin vuoden aikana.

Marraskuussa tietosuojavaltuutetun toimisto oli mukana opetusalan vuosittaisen Otso-seminariin toteutuksessa.

Vireille tulleet asiat: Varhaiskasvatus, opetus ja nuorisotyö

■ Vireille tulleet asiat varhaiskasvatus- ja opetusalan sekä nuorisotyön toimialalla vuosina 2023–2025. Nuorisotyön asiat on tilastoitu vuodesta 2024 alkaen.

Tarkastustoiminta

Tarkastukset ovat yksi tietosuojavaltuutetun toimiston keinoista havaita tietosuojapuutteita ja ohjata organisaatioita toimimaan tietosuojalainsäädännön mukaisesti. Ne ovat myös tehokas keino valvoa, että tietosuojaviranomaisen määräyksiä noudatetaan. Tarkastuksia suoritetaan vuosisuunnitelman mukaisesti ja tarvittaessa. Tietosuojavaltuutetun toimiston tarkastustoimintaa ohjaavat henkilötietojen käsittelyyn liittyvät riskit, havaittu tarve valvoa tiettyä rekisterinpitäjää tai toimialaa sekä lainsäädännöstä tulevat tarkastusvelvollisuudet. Tarkastus voi kohdistua yksittäiseen tai useaan toimijaan tai kokonaisuun toimialoihin.

Tietosuojavaltuutetun toimisto laati vuosittaisen tarkastussuunnitelmansa ensimmäistä kertaa monivuotisena. Suunnitelmaan sisältyi myöhemmin täydennettävä suunnitelma vuosille 2026–2027. Vuonna 2025 valmistui 8 tarkastusta. Kahden vuoden aikana aloitetun tai suunnitellun tarkastuksen on määrä valmistua vuonna 2026.

Tarkastuksissa painottuivat aiempien vuosien tapaan turvallisuusviranomaisten menettelyt, sillä henkilöillä itsellään on vain rajattu mahdollisuus saada tietoa niiden suorittamasta henkilötietojen käsittelystä. Tietosuojavaltuutettu tarkasti yhteistyössä tiedusteluvalvontavaltuutetun kanssa tiedusteluun liittyvää henkilötietojen käsittelyä Puolustusvoimissa. Tarkastuksia kohdistettiin myös muihin sisäisen turvallisuuden viranomaisiin sekä esimerkiksi biopankkitoimintaan. Vuoden aikana tehtiin tarkastuksiin sisältyivät myös tietosuojavaltuutetun toimiston laissa säädetty, määräajoin suoritettavat tarkastukset. Näitä olivat muun muassa SIS-, VIS- ja Eurodac-järjestelmiin kohdistuneet tarkastukset. Lisäksi käynnistettiin hyvinvointialueilla toimiviin pelastuslaitoksiin kohdistuva tarkastus.

**Tarkastuksissa
tehdyt havainnot
koskivat erityisesti
henkilötietojen käsittelyn
roolien ja vastuiden
selkeyttä, osaamisen
ja käyttöoikeuksien
ajantasaisuutta, tiedon
elinkaaren hallintaa ja
vaikutustenarviointeja.**

Tarkastushavaintojen pohjalta annettiin organisaatioille ohjausta ja suosituksia. Tarkastuksissa tehdyt havainnot koskivat erityisesti henkilötietojen käsittelyn roolien ja vastuiden selkeyttä, osaamisen ja käyttöoikeuksien ajantasaisuutta sekä tiedon elinkaaren hallintaa ja vaikutustenarviointeja.

Yksityisellä sektorilla tehtiin ensimmäinen pysäköinninvalvontatoimintaan kohdistettu tarkastus. Siinä todettiin, että pysäköinninvalvontayhtiö ParkkiPate Oy oli noudattanut tietosuojavaltuutetun aiemmin antamia määräyksiä pysäköinninvalvontamaksuihin liittyneiden henkilötietojen poistamisesta. Havaintojen perusteella suositeltiin, että yhtiö kertoo tietosuojaselosteessaan selkeämmin henkilötietojen säilytysajoista sekä perintäyhtiöille luovutettavista tiedoista.

Vuoden aikana 32 tietosuojaviranomaista EU- ja ETA-maissa selvittivät, kuinka organisaatiot toteuttavat ihmisten oikeuden saada henkilötietonsa poistetuksi. Selvitys oli Euroopan tietosuojaneuvoston koordinoima yhteinen toimenpide, jolla toteutetaan EU-tason strategisia tavoitteita. Poisto-oikeus on yksi käytetyimmistä tietosuojaoikeuksista ja sitä koskevia kanteluja saapuu viranomaisille runsaasti.

Suomessa poisto-oikeuden toteutumista selvitettiin nimettömällä ja vapaaehtoisella kyselyllä, joka suunnattiin kaikille korkeakouluille, perintäyhtiöille sekä vakuutus- ja työeläkevakuutusyhtiöille. Kysely lähetettiin 61 organisaatiolle ja siihen saatiin 37 vastausta. Toimialojen valinnassa huomioitiin erityisesti poistopyyntöjen yleisyys sekä vuonna 2022 voimaan astunut luottotietolain muutos, joka lyhensi maksuhäiriömerkintöjen lakisääteisiä säilytysaikoja. Kyselyllä pyrittiin saamaan yleisellä tasolla tietoa organisaatioiden haasteista.

Tietosuojaneuvosto julkaisi helmikuussa 2026 selvityksestä raportin, jossa annetaan suosituksia seitsemään haasteeseen. Haasteita havaittiin pyyntöjen käsittelymenettelyissä, henkilötietojen säilytysaikojen määrittelemisessä, tietojen poistamisessa varmuuskopioinnin yhteydessä, tehokkaassa anonymisoinnissa sekä siinä, miten ihmisille annetaan tietoa poisto-oikeudesta. Lisäksi tunnistettiin vaikeuksia poisto-oikeuden tasapainottamisessa muiden oikeuksien kanssa ja siinä, miten oikeuden käyttämisen edellytyksiä ja poikkeuksia arvioidaan. Oikeutta tietojen poistamiseen ei ole kaikissa tilanteissa. Raportin perusteella laadittiin ohjausmateriaalia tietosuojavaltuutetun toimiston verkkosivuille.

Neuvonta ja viestintä

Ennakollinen ohjaus on keskeinen osa tietosuojaviranomaisen työtä. Neuvonta on yleisluontoista, eikä siinä anneta yksityiskohtaisia tai sitovia kannanottoja.

Tietosuojavaltuutetun toimistossa vastattiin vuoden aikana yhteensä yli 1 300 kirjalliseen ohjaus- ja neuvontapyyntöön. Toimiston puhelinneuvonta antaa yleistä ohjausta tietosuojasta ja henkilötietojen käsittelystä. Käytössä on erilliset neuvontanumerot yksityishenkilöille ja organisaatioille. Puhelinneuvonnassa vastattiin yhteensä 2 579 neuvontapuheluun, ja määrä las-ki hieman edellisvuodesta. Valtaosa neuvontapuheluista saapuu yksityishenkilöiltä. Puhelinneuvontaa ei tilastoida osaksi vireille tulleiden asioiden kokonaismäärää.

Yleisessä neuvonnassa toistuvia aiheita olivat muun muassa ihmisten tietosuojaoikeudet eri toimialoilla, henkilötunnukseen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon lokitietoihin liittyvät kysymykset ja henkilötietojen käsittelyn roolit organisaatioissa. Myös työelämään ja kameravalvontaan liittyvät tietosuojakysymykset toistuivat säännöllisesti.

Edellisten vuosien tapaan henkilötietoihin kohdistuneet tietoturvaloukkaukset näkyivät yhteydenotoissa sekä yksityishenkilöiltä että organisaatioilta. Organisaatioiden tiedustelut koskivat tyypillisesti tietoturvaloukkauksen määritelmää sekä toimimista epäilyssä tietoturvaloukkaustilanteessa. Erityisesti laajat, julkisuudessa esillä olevat tapaukset lisäävät yksityishenkilöiden yhteydenottoja tietosuojavaltuutetun toimistoon, ja esimerkiksi Valion tietoverkkoon kohdistunut tietomurto näkyi yhteydenotoissa tammikuussa 2025. Yksityishenkilöt kääntyvät tietosuojaval-

tuutetun toimiston puoleen muun muassa, jos rekisterinpitäjän yhteydenottokanavissa on epäselvyyttä tai jos organisaatiolta saadut tiedot koetaan riittämättömiksi.

Tiedontarpeeseen vastataan myös tietosuojavaltuutetun toimiston verkkosivuilla annettavalla ohjauksella. Vuoden aikana laadittiin ja päivitettiin ohjeistusta ajankohtaisista teemoista, kuten työntekijöiden päihdetestauksesta, asu-
misen tietosuojasta, omien tietojen tarkastus-
oikeudesta, lokitietojen saantioikeudesta ja suoramarkkinointiin liittyvästä henkilötietojen käsittelystä.

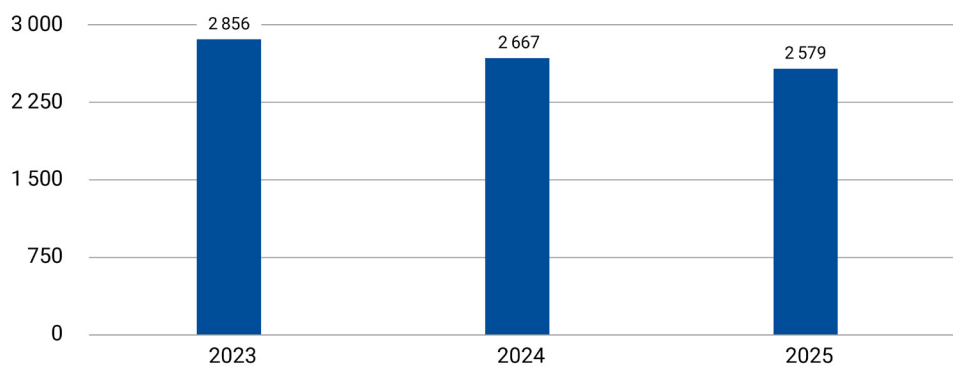
Tietosuojavaltuutetun toimisto julkaisi keväällä ohjeistusta tietosuojan huomioimisesta tekoälyjärjestelmissä. Jos tekoälyjärjestelmään liittyy henkilötietojen käsittelyä, sen kehittämises-sä ja käytössä on noudatettava tietosuojalain-säädäntöä. Tekoälyjärjestelmiä sääntelee myös EU:n tekoälyasetus. Tekoälyjärjestelmää kehit-tävän tai käyttävän organisaation on arvioitava henkilötietojen käsittelyä, siihen liittyviä riskejä ja lainsäädännöstä tulevia vaatimuksia aina ta-pauskohtaisesti.

Keväällä muistutettiin puolueita ja muita vaali-työtä tekeviä tietosuojan huomioimisesta alue-
ja kuntavaalien kampanjoinnissa. Henkilötieto-
jen käsittelyn läpinäkyvyys ja ihmisten perusoi-
keudet on turvattava myös silloin, kun poliittista
mainontaa kohdennetaan sosiaalisessa medi-
assa henkilötietojen perusteella. Myös mainon-
nan avoimuuden velvoitteita tulee noudattaa.

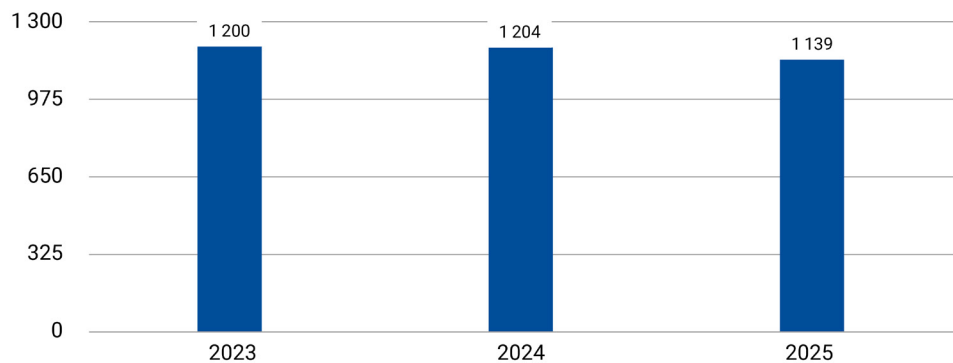
Tietosuojapäivä-tapahtuma järjestettiin tammikuussa kuudetta kertaa kansainvälisenä tietosuojapäivänä yhteistyössä Alma Insightsin

kanssa. Tapahtuma kokoaa vuosittain yhteen noin 500 tietosuojan ammattilaista ajankohtaisten puheenvuorojen äärelle Helsingissä.

Puhelinneuvonnan vastatut puhelut

Tietosuoja-valtuutettu mediassa (maininnat verkkomediaissa)

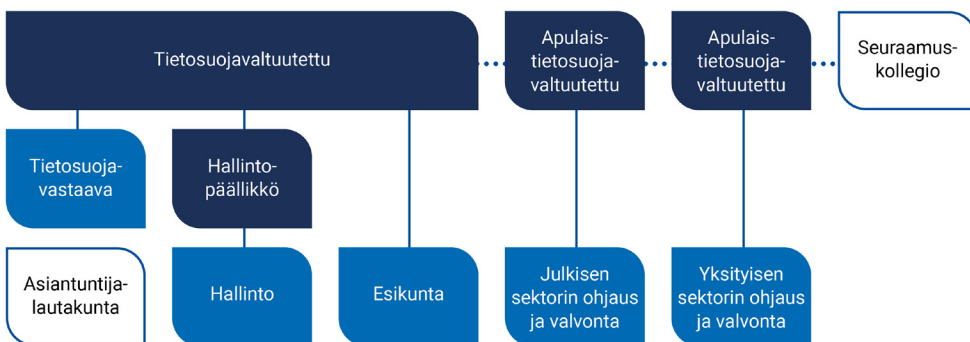

Organisaatio, henkilöstö ja talous

Oikeushallinnon erityisviranomaiset -virasto aloitti toimintansa 1. tammikuuta 2025. Tietosuojavaltuutetun toimisto sijoittuu hallinnollisesti virastoon, jonka muodostavat 11 itsenäistä ja riippumatonta viranomaista sekä niille hallintopalveluita tuottava yksikkö.

Toimintavuonna tietosuojavaltuutetun toimiston henkilöstömäärä kasvoi. Vuoden lopussa toimistossa työskenteli 64 henkilöä ja henkilötyövuosia oli vuoden aikana 61,4.

Tietosuojavaltuutetun toimiston organisaatio

Toimiston organisaatiorakenne muodostuu neljästä yksiköstä, jotka ovat yksityisen sektorin ohjaus- ja valvontayksikkö (YKI), julkisen sektorin ohjaus- ja valvontayksikkö (JUKI), hallintoyksikkö (HALL) ja esikuntayksikkö (EKY). Tietosuojavaltuutettu johtaa esikuntayksikköä, apulaistietosuojavaltuutetut YKI- ja JUKI-yksiköitä ja hallintopäällikkö hallintoyksikköä.

Esikuntayksikköön perustettiin vuonna 2025 kansainvälisistä asioista ja EU-yhteistyöstä vastaava ryhmä sekä IT-erityisasiantuntijoista koostuva ryhmä, joita johtavat ryhmäpäälliköt. Ryhmäpäälliköt YKI-, JUKI- ja EKY-yksiköissä toimivat ryhmänsä jäsenten hallinnollisina esihenkilöinä ja tukevat heitä substanssityössä. Esikuntayksikköön kuuluvat lisäksi viestintä, erityisasiantuntija sekä tietosuojavastaava.

Hallintoyksikköön on keskitetty toimiston hallinto, tiedonhallinta, kirjaamopalvelut ja johdon tuki.

Tietosuojavaltuutetun toimistossa käynnistettiin vuonna 2025 organisaatorakenteen uudistus, jossa toiminta organisoidaan tulevaisuudessa sektoreihin ja toimialoihin perustuviin vastuualueryhmiin. Uudistuksella luodaan rakenteita myös tietosuojaviranomaiselle erityisesti EU-sääntelystä tulevien uusien valvonta-tehtävien hoitamiseen, kuten EU:n tekoälyase-tuksen valvontaan. Tavoitteena on vahvistaa esihenkilötyötä, kehittää työnjakoa sekä kohdenta johdon resursseja tarkoituksenmukai-sesti.

Tietosuojavaltuutetun resursseja vahvistetaan 2,35 miljoonan euron määrärahasiirroilla vuo-desta 2026 lukien. Resurssilisäys mahdollistaa

tietosuojavaltuutetun toimistolle useiden uu-sien virkojen avaamisen vuodesta 2026 lu-kien. Niihin lukeutuvat muun muassa ryhmä-päällikkönä toimivat ylitarkastajat, jotka joh-tavat uusia vastuualueryhmiä. Ensimmäiset uudet virat avattiin haettavaksi marraskuussa 2025.

Yksi tietosuojavaltuutetun toimiston strate-gian painopistealueista vuosina 2022–2025 on ollut työhyvinvointi. Toimintavuonna pai-notettiin työyhteisön voimavaroja, jotka mahdollistavat tehtävien laadukkaan hoitamisen. Näihin lukeutuvat resurssien varmistaminen, henkilöstön hyvinvointi ja valmistautuminen uusien tehtävien hoitamiseen. Toimistossa on ollut vuodesta 2024 käynnissä kehittämisko-konaisuus, jonka kaksi osaprojektia keskitty-vät toimiston työprosesseihin ja töiden orga-nisointiin sekä työyhteisöön ja työkuultuuriin.

Tietosuojavaltuutetun toimiston talous	Toteutunut 2023	Toteutunut 2024	Tavoite 2025	Toteutunut 2025
Toimintamenomäärärahan käyttö, 1 000 €	4 324	4 991	5 491	5 582
Kokonaiskustannukset, 1 000 €	4 730	5 853	-	5 582

Henkilöstöresurssit*	2023	2024	2025
Henkilöstömäärä vuoden lopussa	54	60	64
Henkilötyövuodet	52,7	61,4	61,4
Keski-ikä	42,1	40,9	40,6
Koulutustasoindeksi	6,4	6,5	6,5

* Vuoden 2023 luvut sisältävät sekä tietosuojavaltuutetun toimiston että tiedusteluvalvontavaltuutetun toiminnon henkilöstön (3–4 henkilöä). Tilastointitapaa on muutettu vuodesta 2024 alkaen sisältämään vain tietosuojavaltuutetun toimiston.

Liitteet

Vireille tulleet ja käsitellyt asiat vuosina 2023–2025

Oheisessa taulukossa esitetään, kuinka monta asiaa on tullut vireille ja kuinka moni asia on päätetty tietosuojavaltuutetun toimistossa vuosien 2023–2025 aikana. Tilastot on koottu toimis-

ton asianhallintajärjestelmästä kyseisen vuoden päätteeksi. Tietosuojavaltuutetun toimistossa otettiin käyttöön uusi asianhallintajärjestelmä lokakuussa 2023.

	2023		2024		2025	
	Vireille	Käsitelty	Vireille	Käsitelty	Vireille	Käsitelty
Tietosuoja-asetuksen ja -direktiivin mukaiset tehtävät						
Ennakkokuuleminen (korkea riski)	23	25	11	8	7	8
Lausunnot	287	301	160	145	152	155
Rikosasioissa annetut lausunnot*			98	110	89	120
Käytännesäännöt	0	2	0	1	0	1
Henkilötietojen siirrot	3	18	7	57	30	31
EU- ja kansainvälinen yhteistyö	1 362	1297	1 390	1 131	1 800	1 408
Rekisteröidyn oikeudet	838	994	797	819	1 144	1 017
Valvonta	1 268	1 197	1 276	1 173	1 832	1 767
Tietoturvaloukkaukset	6 894	6 487	7 152	7 467	7 355	7 622
Ohjaus ja neuvonta	1 318	1 592	1 209	1 247	1 316	1 309
Tietosuojavastaavat	267	260	473	459	913	822
Asiantuntijalautakunta	2	2	1	1	0	0
Muut asiat	0	0	0	0	0	1
Yleis-, talous- ja henkilöstöasiat	917	884	710	673	770	772
Yhteensä	13 179	13 059	13 284	13 291	15 408	15 033

* Tilastoitu erikseen vuodesta 2024 lähtien

Tietosuojavaltuutetun toimiston lausunnot 2025

Lausunnot lainsäädäntöhankkeista

- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle jatkuvan oppimisen digitaalista palvelukokonaisuutta koskevaksi lainsäädännöksi (9.1.2025)
- Lausunto liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta (29.1.2025)
- Lausunto arviomuistiosta viranomaisia koskevista seuraamuksista tietosuojalainsäädännön rikkomisesta (31.1.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain, henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa annetun lain, ulkomaalaislain 131 §:n sekä poliisilain 2 luvun 1 §:n muuttamisesta (21.2.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (24.2.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle arkistointilaiksi ja laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain muuttamisesta (13.3.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi asuntosäästöjärjestelmästä ja siihen liittyviksi laeiksi (13.3.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi pakkokeinolain 8 luvun 29 §:n muuttamisesta (19.3.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työnhakijan palveluprosessin ja työnvälityspalveluiden kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi (27.3.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi luonnonvarakeskuksesta annetun lain ja ruoka- ja luonnonvaratilastoista annetun lain muuttamisesta (14.4.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta (24.4.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi ja valtioneuvoston asetukseksi asbestityötä ja työsuojelun ammattipätevyyttä koskevan lainsäädännön muuttamisesta (24.4.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eurooppalaista terveystietoaaluetta koskevaa asetusta (EHDS) täydentävästä sääntelystä (8.5.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi liikennejärjestelmän digitaalisista tietopalveluista ja siihen liittyviksi laeiksi (9.5.2025)

- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi Kansaneläkelaitoksesta annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta (9.5.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle EU:n poliittisen mainonnan avoimuutta ja kohdentamista koskevaa asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (9.5.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eräiden tekoälyjärjestelmien valvonnasta annetun lain muuttamisesta (28.5.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi liikennepalvelun ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (taksit) (31.5.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi kuurojen ja viittomakielisten toetus- ja sovintoprosessin toteuttamisesta (12.6.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle toimeentulotuesta annetun lain, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain 64 §:n ja kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 10 §:n muuttamisesta (17.6.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (18.6.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi elatustukilain, lapsen elatuksesta annetun lain sekä tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta (18.6.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi terveydenhoitolain ja asiakastietolain muuttamisesta (23.6.2025)
- Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi Finnfund Oy -nimisestä osakeyhtiöstä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (30.6.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaiksi (1.7.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle kielitutkintoja koskevan lainsäädännön muuttamisesta (8.7.2025)
- Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle Euroopan unionin listautumissäädöksen täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi (17.7.2025)
- Lausunto luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi eläinlääkärintamattin harjoittajan potilasrekisteristä (30.7.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (13.8.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle apteekkitalouden uudistusta ja lääkesäästöjen toimeenpanoa koskevaksi lainsäädännöksi ja siihen liittyviksi asetuseräluonnoksiksi (14.8.2025)

- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi poliisilain, henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain, henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annetun lain, Rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain, rikostorjunnasta Tullissa annetun lain, henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain sekä henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa annetun lain muuttamisesta (14.8.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi verotusmenettelystä annetun lain 21 §:n muuttamisesta (29.8.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (5.9.2025)
- Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle sähköisestä tunnistamisesta, luottamuspalveluista ja eurooppalaisesta digitaalisesta identiteetistä annettua EU:n asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (12.9.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle Suomen ja Yhdysvaltojen välisen perhe- ja puolisosopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi (24.9.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistukseen liittyvistä muutoksista oikeusministeriön hallinnonalan lainsäädäntöön (8.10.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annetun lain, ulosottokaaren, sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta (13.10.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle tietosuojalain ja henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain muuttamisesta (13.11.2025)
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi automaattisesta tietojen hausta ja -vaihdesta poliisiyhteistyössä sekä henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttamisesta (30.12.2025)

Kirjalliset asiantuntijalausunnot eduskunnan valiokunnille

- Asiantuntijalausunto eduskunnan perustuslakivaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta (HE 182/2024 vp)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle laeiksi työsuojelun yhteistoimintahenkilöiden rekisteröinnistä sekä työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoinnista annetun lain 47 §:n ja panostajalain muuttamisesta (11.2.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta (HE 182/2024 vp) (17.2.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan perustuslakivaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 157/2024 vp) (21.2.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi tulotietojärjestelmästä annetun lain ja positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain 22 ja 25 §:n muuttamisesta (HE 216/2024 vp) (25.2.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle hallituksen esityksestä laiksi ajoneuvolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi (HE 3/2025 vp) (27.2.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan lakivaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 5/2025 vp) (5.3.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan perustuslakivaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi ehdokkaan vaalirahotuksesta annetun lain, puoluelain, vaalilain sekä kansalaisaloitelain 10 §:n muuttamisesta (HE 190/2024 vp) (12.3.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan hallintovaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (HE 10/2025 vp) (24.3.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan suurelle valiokunnalle valtioneuvoston kirjelmästä Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ehkäisyä ja torjuntaa koskevista säännöistä (COM(2022) 209 final) (2.5.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta (HE 33/2025 vp) (9.5.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan perustuslakivaliokunnalle asiassa jatkokirjelmä UJ 2/2025 vp – U 69/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ehkäisyä ja torjuntaa koskevista säännöistä (COM(2022) 209 final) (12.5.2025)

- Asiantuntijalausunto eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi kyberturvallisuuslain ja julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 3 §:n muuttamisesta (HE 27/2025 vp) (16.5.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan lakivaliokunnalle hallituksen esityksestä laeiksi positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain ja huoneistotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta sekä positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain 22 §:n 2 momentin 12 kohdan kumoamisesta (HE 43/2025 vp) (19.5.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan talousvaliokunnalle hallituksen esityksestä laeiksi positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain ja huoneistotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta sekä positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain 22 §:n 2 momentin 12 kohdan kumoamisesta (HE 43/2025) (19.5.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan perustuslakivaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä annetun lain, verotusmenettelystä annetun lain ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 30 §:n muuttamisesta (HE 25/2025 vp) (19.5.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan hallintovaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä annetun lain, verotusmenettelystä annetun lain ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 30 §:n muuttamisesta (HE 25/2025 vp) (21.5.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan talousvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle EU:n tekoälyasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (HE 46/2025 vp) (23.5.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan sivistysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle EU:n tekoälyasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (HE 46/2025 vp) (23.5.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan hallintovaliokunnalle asiassa Valtioneuvoston kirjelmä U 15/2025 vp eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta unionissa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (2025/0059(COD), paluusetusehdotus) (6.6.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan perustuslakivaliokunnalle hallituksen esityksestä laeiksi positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain ja huoneistotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta sekä positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain 22 §:n 2 momentin 12 kohdan kumoamisesta (HE 43/2025) (6.6.2025)

- Asiantuntijalausunto eduskunnan lakivaliokunnalle hallituksen esityksestä EU:n poliittisen mainonnan avoimuutta ja kohdentamista koskevaa asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (HE 57/2025 vp) (12.6.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan hallintovaliokunnalle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi poliisilain 5 a luvun muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi (HE 29/2025 vp) (29.8.2025)
- Lausunto jatkokirjelmästä UJ 2/2025 vp - U 69/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ehkäisyä ja torjuntaa koskevista säännöistä (COM(2022) 209 final) (5.9.2025)
- Asiantuntijalausunto Valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien ja asetusten muuttamiseksi pienten midcap-yritysten sääntelytaakan vähentämiseksi (Omnibus IV -ehdotukset) (U 30/2025 vp) (9.9.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan perustuslakivaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 87/2025 vp) (2.10.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle työnhakijan palveluprosessin ja työnvälityspalveluiden kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi (HE 108/2025 vp) (8.10.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 87/2025 vp) (8.10.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi Kansaneläkelaitoksesta annetun lain, valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain ja tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta (HE 81/2025 vp) (9.10.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan sivistysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi valtakunnallisesta osaamistietovarannosta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 133/2025 vp) (13.10.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi elatustukilain, lapsen elatuksesta annetun lain sekä tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta (HE 115/2025 vp) (13.10.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan perustuslakivaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi sosiaalihuoltolain, ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista annetun lain ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta (HE/113/2025 vp) (21.10.2025)

- Asiantuntijalausunto eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle asiasta hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kuurojen ja viittomakielisten totuus- ja sovintoprosessin toteuttamisesta vuosina 2026–2028 (HE 82/2025 vp) (21.10.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle EU:n data-asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (HE 128/2025 vp) (14.10.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan sivistysvaliokunnalle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle arkistointilaiksi ja laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain muuttamisesta (HE 169/2025 v) (24.11.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan perustuslakivaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi valtakunnallisesta osaa-mistietovarannosta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 133/2025 vp) (30.10.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan perustuslakivaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi verotusmenettelystä annetun lain 21 §:n muuttamisesta (HE 141/2025 vp) (10.11.2025)
- Asiantuntijalausunto eduskunnan suurelle valiokunnalle valtioneuvoston kirjelmästä Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ehkäisyä ja torjuntaa koskevista säännöistä (U 69/2022 vp) (25.11.2025)

Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslauselma

Tietosuojavaltuutetun toimiston sisäisen valvonnan arviointikehikkona käytettiin edelleen oikeusministeriön kanssa laadittua toimintamallia.

Tietosuojavaltuutetun toimiston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa on arvioitu valtion controller-toiminnon laatimaa suppeaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan viitekehikkoa soveltaen.

Sisäisen valvonnan arvioidaan toimivan tietosuojavaltuutetun toimiston toiminnan laajuuteen ja laatuun sekä riskeihin nähden asianmukaisesti. Kehittämistoimia edellyttäviä osa-alueita ovat vuotta 2025 koskevan arvion perusteella erityisesti:

- Uudistuvan lainsäädännön toimeenpanon edellyttämät sisäiset toimintatavat, mukaan lukien tekoälyasetuksen toimeenpanoon liittyvät rakenteet
- Valvontaviranomaisen uudet EU-säätelystä tulevat tehtävät ja määräajat
- Uuden organisaatorakenteen jalkauttaminen ja resurssien tehokas kohdentaminen
- Sidosryhmäyhteistyön tavoitteiden kirkastaminen
- Arvioinnin jatkaminen siitä, voidaanko henkilötietojen tietoturvaloukkausilmoitusten käsittelyssä hyödyntää automaatiota
- Viranomaisten laajenevat tiedonsaantioikeudet

Resursseihin ja lainsäädännön kehittämiseen liittyvää suunnittelua tehdään yhteistyössä oikeusministeriön kanssa.

Helsingissä 8.6.2026

Anu Talus

tietosuojavaltuutettu

Euroopan tietosuojaneuvoston ohjeet, suositukset ja lausunnot 2025

Ohjeet ja suositukset

Joint Guidelines on the Interplay between the Digital Markets Act and the General Data Protection Regulation

Guidelines 3/2025 on the interplay between the DSA and the GDPR

Guidelines 02/2025 on processing of personal data through blockchain technologies

Guidelines 01/2025 on Pseudonymisation

Recommendations 2/2025 on the legal basis for requiring the creation of user accounts on e-commerce websites

Recommendations 1/2025 on the 2027 WADA World Anti-Doping Code

Lausuntoja

Statement 2/2025 on the implementation of the PNR Directive in light of CJEU Judgment C-817/19

Statement 1/2025 on Age Assurance

EDPB-EDPS Joint Opinion 01/2025 on the Proposal for a Regulation on simplification measures for SMEs and SMCs, in particular the record-keeping obligation under Art. 30(5) GDPR

TIETOSUOJAVALTUUTETUN
TOIMISTO

PL 800, 00531 Helsinki
puh. 029 566 6700 (vaihde)
tietosuoja@om.fi
www.tietosuoja.fi